ISSN 1338-9025

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS

Časopis Trnavskej univerzity v Trnave

2 | 2013

Deň učiteľov – ocenenie najlepších

Bjorn Peter Gärdenfors – jeden z najvýznamnejších švédskych a európskych filozofov súčasnosti na pôde Trnavskej univerzity

Rozhovor s generálnym predstaveným Spoločnosti Ježišovej

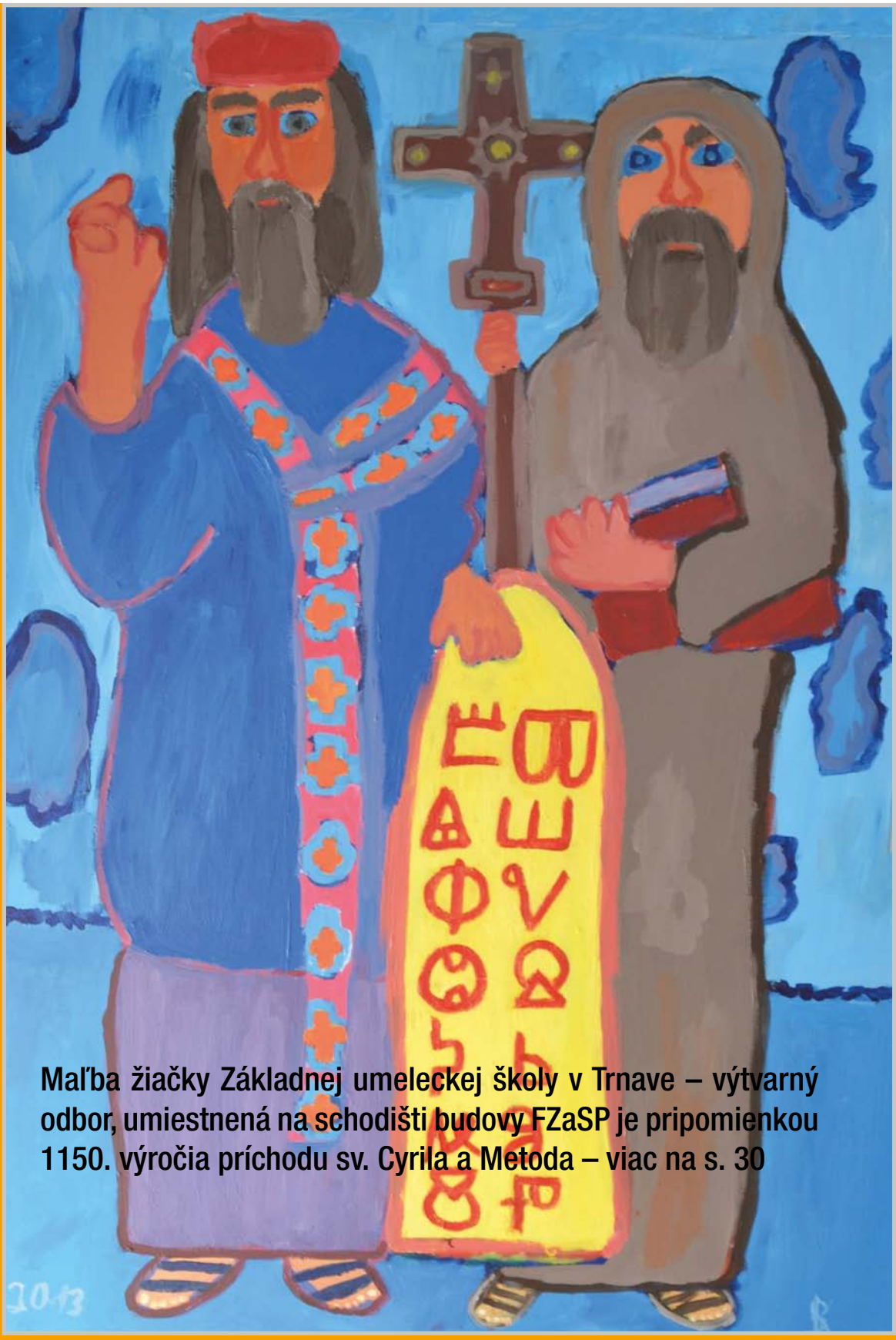

Maľba žiačky Základnej umeleckej školy v Trnave – výtvarný odbor, umiestnená na schodišti budovy FZaSP je pripomienkou 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda – viac na s. 30

Milí čitatelia,
máte v rukách druhé číslo časopisu Universitas Tyrnaviensis z roku 2013. Chvíľu si oddýchnime od štúdia i výučby. V rámcovom časovom harmonograme štúdia na Trnavskej univerzite v Trnave na akademický rok 2012/2013 sa totiž možno dočítať, že všetko beží akosi rýchlo: v polovici mája 2013 končí výučbové obdobie, 9. mája 2013 bolo Te Deum (kde sa nám veľmi zaujímavo prihovoril v homílii náš člen Vedeckej rady, sekretár Kongregácie pre východné Cirkvi, skaut a profesor práva a histórie Cyril Vasiľ SJ), v druhej polovici mája a v júni máme skúšky, potom promócie, prípadne opravné termíny štátnych skúšok až do konca augusta 2013. Na prelome júna a júla sú prijímacie skúšky pre tých, ktorí sa k nám hlásia na štúdium a napokon si môžeme prečítať tie najkrajšie slová – letné prázdniny –, z ktorých sa tešíme počas dvoch najletnejších a asi horúcich mesiacov v roku 2013. Na univerzite i na každej fakulte sa dialo čosi dôležité či pekné alebo výnimočné, je toho veľa a je to rôznorodé. Schvaľovali sme nový Štatút Trnavskej univerzity v Trnave a ďalšie predpisy, ktorými sme implementovali rozsiahle zmeny prijaté v zákone o vysokých školách, začala pracovať univerzitná Rada kvality, radili sme sa na spoločných zasadnutiach vedení s UCM v Trnave a KU v Ružomberku, ale aj na Slovenskej rektorskej konferencii a spoločnej československej rektorskej konferencii, mali sme tú česť prijať a obohatiť sa vzácnymi osobnosťami, pričom si dobre pamätám na cenné stretnutia s renomovanými filozofmi prof. Jánom Sokolom z ČR, prof. Petrom Gärdenforsom zo Švédska a známou právničkou prof. Helen Alvaré, upozorňujúcou na úskalia cesty bez kompasu v Amerike, ale aj u nás, v Európe. Z iného hľadiska hodnotím veľmi pozitívne plesy UPC v Trnave a celouniverzitnú študentskú majálesovicu – Koktejlovicu. Absolvovali sme popritom množstvo kontrol, týkajúcich sa realizácie projektov a podali sme viacero projektov, ktoré by mohli byť v budúcnosti kontrolované (circulum vite). Bez projektov by nám bolo horšie. Schválili nám tvrdé akreditačné kritériá – spamätávajúc sa z nich hľadáme spôsob, ako ich splniť; to bude naša priorita, pričom viaceré tlačové dohady odkladáme bokom. Ctíme si všetkých laureátov cien Martina Palkoviča a Antona Hajduka, ale aj pocty významným ľuďom z našej univerzity a prajeme tak všetko dobré všetkým, vrátane prof. Marsinu k jeho dielu a anniversarii vite. Ako povedal Romain Roland – nie je ťažké robiť veci nové, ale dobré. Ďakujem všetkým, ktorí majú chuť robiť veci dobré.

Marek Šmid, rektor
Trnavskej univerzity v Trnave

OBSAH

Pohľadom rektora 2
Na pulze univerzity ..... 3 – 6
Stojí za povšimnutie 7
Profily 8
Čas na interview ..... 9 – 11
Zo života fakúlt ..... 12 – 21
Študentská panoráma ..... 22 – 23
Učiteľské a študentské mobility 24
Keď prehovoria archívy ..... 25 – 26
Návraty – čo mi dala škola ..... 27 – 28
Ponad čas 29
Naša identita ..... 30 – 31

UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS časopis Trnavskej univerzity v Trnave
Číslo reg. na MK SR: EV 4665/12, ISSN 1338-9025
Vydáva Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava, IČO 31 825 249, č. tel.: 033/5939111
http: //www.truni.sk/, e-mail časopisu: casopis.TU@truni.sk
Predseda redakčnej rady a zodpovedný redaktor: prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD.
Členovia RR: Mgr. Erika Juríková, PhD. Mgr. Miroslav Haľák, PaedDr. Ľubomír Rendár, PhD., Bc. Michaela Ďuratná, prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., Mgr. Marek Psota, JUDr. Miroslava Vráblová, PhD., Mgr. Martin Császár, ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD., Mgr. Martin Csontos, Bc. Bc. Veronika Pétiová, PhDr. Zuzana Martinkovičová, P. Branislav Beniač SJ.
Technický redaktor : Alžbeta Kudlová
Jazyková úprava: PhDr. Jozef Molitor
Grafická úprava: Oľga Svetlíková
Tlač: TYPI UNIVERSITATIS TYRNAVIENSIS, vydavateľstvo TU, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity a VEDY, vydavateľstva SAV
Periodicita vydávania: štvrťročník
Dátum vydania periodickej tlače: jún 2013, ročník: druhý

Motivácia žiakov efektívnou komunikáciou

Pri príležitosti Týždňa slovenských knižníc pripravila Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity v spolupráci s vydavateľstvom Portál dňa 19. marca 2013 kombinované podujatie, zložené z výstavy knižnej produkcie vydavateľstva Portál a prezentácie knihy PhDr. Marty Meškovej, PhD., *Motivace žáku efektivní komunikací*. Zástupkyňa vydavateľstva Portál na Slovensku PaeDr. Nadežda Čabiňáková predstavila najnovšie novinky vydavateľstva, ktoré si mohli záujemcovia kúpiť s výhodnou zľavou. Uvedenú publikáciu predstavila samotná autorka knihy, ktorá zaujímavým spôsobom akcentovala dôležitosť komunikácie vo vyučovacom procese. Dr. Marta Mešková celý svoj odborný život pôsobí v školstve a tvrdí, že táto publikácia je koncentrátom poznatkov, ku ktorým došla cestou hlbokého premýšľania o procesoch v triede. Účastníkov podujatia pozdravil prorektor Trnavskej univerzity pre vedu, výskum a umeleckú činnosť prof. ThDr. Ladislav Csontos SJ, PhD.

THOMSON REUTERS na Trnavskej univerzite

Už viac ako rok sa vedecko-pedagogickým zamestnancom trnavskej univerzity prostredníctvom online školení alebo tzv. webinárom prihovára pani Enikö Tóth Száz, zástupkyňa spoločnosti Thomson Reuters, aby zaregistrovaných účastníkov online školení priamo z pohodlia pracoviska uviedla do problematiky práce s elektronickými informačnými zdrojmi. Thomson Reuters je okrem iného aj dodávateľom databáz platformy Web of Knowledge, takže využitie užitočných nástrojov najmä v citačných databázach je naozaj zmysluplné. Na pozvanie prorektorky trnavskej univerzity doc. PhDr. Ľubice Ilievovej, PhD., a Univerzitnej knižnice Trnavskej univerzity navštívila pani Enikö Tóth Száz 13. marca Trnavskú univerzitu ako lektorka informačného seminára *Data Citation Index*. Seminár bol interaktívny a venovaný konkrétnej skupine doktorandov z katedry ošetrovateľstva. Účastníci seminára sa okrem základných vyhľadávacích nástrojov vo Web of Science a Data Citation Index oboznámili s nástrojom na správu referencií EndNote Web, s prípravou bibliografie a prehľadom hodnotenia publikovaných výsledkov.

Autorka príspevkov: Zuzana Martinkovičová

Identifikácia hrobu kardinála Petra Pázmaňa

Kardinál Peter Pázmaň, zakladateľ našej Trnavskej univerzity sa narodil 4. októbra 1570 vo Varadíne. Svoj plodný život ukončil 19. marca 1637 v Bratislave, kde bol pochovaný v Dóme sv. Martina tak, ako si prial vo svojom závete. S odstupom času bolo konkrétne miesto odpočinku jeho tela zabudnuté. Z písomných dokumentov vieme, že v roku 1859 uverejnil F. Knauz článok o nájdení Pázmaňových telesných pozostatkov, keď vedľa ležala truhla arcibiskupa Juraja Lippaya.

Dňa 6. novembra 2004 sa konal prieskum hrobiek pod dnešnou Katedrálou sv. Martina s cieľom nájsť hrob P. Pázmaňa. Skupinu z Trnavskej univerzity tvorili prorektor doc. Andrej Filípek SJ, prof. Jozef Šimončič, prof. Bohumil Chmelík a doc. Ján Jakubík, a prítomní boli predstavitelia Katolíckej univerzity Petra Pázmaňa z Budapešti. Zostúpili úzkym otvorom do hrobovej komory po ľavej strane oltára v sanktuáriu. Dostali sa do rozľahlého priestoru, v ktorom sa nachádzali hrobky príslušníkov rodu Pálfi. Súbor dokumentov o hrobe P. Pázmaňa vyšiel knižne pod názvom *„Po mojej smrti nestane sa všetko podľa mojej vôle“,* Pilišská Čaba – Ostrihom 2007.

Vznik Bratislavskej arcidiecézy obnovil požiadavku spresniť miesto hrobu P. Pázmaňa. Kolektív odborníkov okrem archívnych prameňov využil hĺbkový detektor kovov a georadar. Po lokalizácii podzemného priestoru našli v stene pálfyovskej krypty murivo s odlišným uložením tehiel a tadiaľ sa dostali do ďalších miestností, kde našli hroby dvoch významných mužov, kardinála Petra Pázmaňa a arcibiskupa Juraja Lippaya.

Výsledky tohto nálezu boli prezentované na vedeckom kolokviu ***„Identifikácia hrobu kardinála Petra Pázmaňa“***, ktoré sa uskutočnilo 18. marca 2013 v Aule Rímskokatolíckej cyrilo-metodskej bohosloveckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Kolokvium moderoval pomocný biskup Mons. Jozef Haľko. Po úvodnom slove arcibiskupa metropolitu

Mons. Stanislava Zvolenského, život a dielo P. Pázmaňa predstavil profesor Štefan Käfer z Budapešti. PhDr. Zdenko Farkaš objasnil objavenie vstupu do hrobky z hľadiska archeológa a Mgr. Tomáš Krampl bližšie vysvetlil charakter nálezu. Antropológ prof. Milan Thurzo referoval o náleze telesných pozostatkov kardinála a ich dokumentácii. Príspevok Mgr. A. Silvie Birkušovej, odborníčky na textílie, predstavil proces reštaurovania kardinálovho trojrohého klobúka. Záverečné slovo patrilo P. Petrovi Bujkovi SJ, provinciálovi Jezuitov na Slovensku.

Po ukončení kolokvia Mons. Stanislav Zvolenský viedol obrad požehnania rakiev kardinála Petra Pázmaňa a arcibiskupa Juraja Lippaya, v ktorých budú ich telá opäť umiestnené na pôvodné miesto do hrobky v kryptách Katedrály.

Na kolokviu sa zúčastnila delegácia našej univerzity, ktorú tvorili prorektor prof. Milan Katuninec, PhDr. Alžbeta Hološová, riaditeľka Ústavu dejín Trnavskej univerzity, a prof. Bohumil Chmelík.

Bohumil Chmelík

Informačné vzdelávanie na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity

Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity v spolupráci so spoločnosťou Albertina Icome Bratislava a Fakultou zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity pripravila pre študentov druhých ročníkov študijných programov sociálna práca a ošetrovateľstvo informačný seminár, zameraný na prácu s elektronickými informačnými zdrojmi, prístupnými na trnavskej univerzite. Prednášal lektor jednej z dodávateľských spoločností Mgr. Ladislav Svršek a podujatie odborne garantovali doc. PhDr. Ľubica Ilievová a doc. PhDr. Martina Žáková, PhD.

Prednášky sú voľným pokračovaním cyklov informačného vzdelávania, ktoré univerzitná knižnica organizuje pre študentov s cieľom lepšie si osvojiť informačnú gramotnosť v akademickom prostredí a efektívnejšie využívať služby univerzitnej knižnice.

Zuzana Martinkovičová

Relikvia don Bosca v Trnave

V rámci uctenia si relikvií svätého Jána Bosca v slovenskom malom Ríme – v Trnave boli tieto relikvie vystavené 25. apríla 2013 v univerzitnom kostole – Katedrále sv. Jána Krstiteľa. Don Bosco stál na počiatku rádu saleziánov, celý život venoval pomoci mladým, hlavne chudobným a opusteným. Relikvia putovala po Slovensku do konca apríla. Do roku 2015 ju postupne vystavia vo vyše 130 krajinách a potom sa vráti do Turína, kde bude súčasťou osláv 200. výročia narodenia tohto významného svätca.

Adriana Krupová, kancelária rektora

Študenti, učitelia, zamestnanci, ale i priatelia Trnavskej univerzity sa môžu v týchto dňoch oboznámiť s ďalšou pozoruhodnou publikáciou z autorskej dielne Ústavu dejín Trnavskej univerzity

Dejiny observatória na Trnavskej univerzite 1756 – 1785

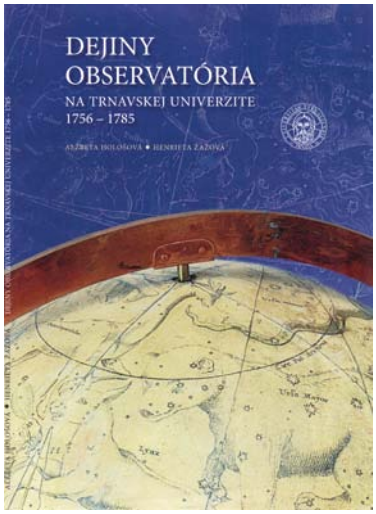

Publikácia autoriek Alžbety Hološovej a Henriety Žažovej patrí medzi prvé v sérii plánovaných monografií jednotlivých zariadení pôvodnej Universitas Tyrnaviensis a poskytuje unikátny zdroj informácií o tomto zariadení, ktoré bolo svojho času svojím významom a pôsobením známe i za hranicami Uhorska.

Bez minulosti niet prítomnosti. Táto hodnotná publikácia je ďalším akademickým príspevkom v odkrývaní dejín starobylej univerzity a zasluhuje si pozornosť historikov, bádateľov, archivárov, ale i laickej verejnosti. Dobrou správou je i to, že sa čoskoro dočkáme i jej anglickej verzie.

Publikáciu si môžete kúpiť v pokladni Trnavskej univerzity a požičať v univerzitnej knižnici.

Nové publikácie v univerzitnej knižnici

Národná infraštruktúra pre podporu transferu technológií na Slovensku – NITT SK – je ďalším národným projektom Centra vedecko-technických informácií SR. Strategickým cieľom projektu je vytvorenie a implementácia systému národnej podpory transferu poznatkov nadobudnutých výskumno-vývojovou činnosťou do

hospodárskej a spoločenskej praxe. Univerzitná knižnica Trnavskej univerzity vo svojom knižničnom fonde sprístupňuje výsledky tohto projektu v podobe vybraných titulov z oblasti duševného vlastníctva. Zoznam všetkých publikácií o téme je k dispozícii na portáli www.nptt.sk.

Autor príspevkov: Zuzana Martinkovičová

Na záver akademického roku sme poďakovali...

Dňa 9. mája 2013 sa o 10:30 h v Katedrále sv. Jána Krstiteľa konala tradičná ďakovná svätá omša Te Deum celebrovaná Mons. Jánom Oroschom, apoštolským administrátorom. Za bohatej účasti akademickej obce, zamestnancov, študentov a predstaviteľov verejného a cirkevného života sme si vypočuli homíliu pána arcibiskupa a sekretára Kongregácie pre východné cirkvi arcibiskupa Cyrila Vasiľa SJ, ktorá presvetľovala kľúčové spojitosti medzi vzdelaním a vierou, ktoré sú nevyhnutné pre hľadanie zmyslu ľudského života. Súčasne poukázala na dôležitosť vďačnosti, pretože človek je naplno človekom, keď dokáže byť vďačný. Ako odznelo: *„Potreba ďakovať je prejavom nášho najhlbšieho človečenstva a samotné vzdávanie vďaky je jeho najvznešenejším uskutočnením v plnom vedomí nášho osobitného povolania a zasvätenia.“*

Vyjadrujeme vďaku za silne emočné slová, ktoré je dobré si pripomínať, aby sme sa stávali čím ďalej tým viac ľuďmi.

Na záver sv. omše prevzal rektor univerzity, na znak duchovnej podpory, symbol kresťanstva – kríž – z rúk apoštolského administrátora Mons. Jána Oroscha.

Zdroj: kancelária rektora TU

Konferencia o viacdetných rodinách

Konferencia OCHRANA ŽIVOTA XIV. sa bude konať **dňa 27. septembra v sále Pázmaneum** na tému ***Viacdetná rodina v minulosti a dnes***. Viacdetné rodiny sú charakteristický typ rodín, ktoré prijímajú deti s láskou a vychovávajú ich so zodpovednosťou. Konferencia multidisciplinárnym prístupom prispeje k spoznaniu viacdetných rodín a poukáže na ich prínos pre spoločnosť, obohatí poznatky o rodine.

Úvodná časť konferencie má názov ***Pocta MUDr. Antonovi Neuwirthovi***, – lekárovi, vedcovi, politikovi.

Konferenciu pripravuje Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce v spolupráci s Teologickou fakultou.

Kontaktná osoba: prof. MUDr. Bohumil Chmelík, PhD., e-mail: bchmelik@truni.sk

Rektor Trnavskej univerzity odovzdal ceny Martina Palkoviča a Antona Hajduka

Pri príležitosti Dňa učiteľov sa 4. apríla 2013 uskutočnil v aule Pazmaneum 4. ročník odovzdávania Ceny Martina Palkoviča a Ceny Antona Hajduka.
Cenu Martina Palkoviča udeľuje rektor Trnavskej univerzity v Trnave ako znak uznania a ocenenia v pedagogickej oblasti a cenu Antona Hajduka za mimoriadne výsledky v tvorivej činnosti vysokoškolským učiteľom Trnavskej univerzity v Trnave.
Martin Palkovič, piaty rektor Universitas Tyrnaviensis 1650 – 1652, 1655 – 1657, rodák z neďalekej Chtelnice pôsobil ako dekan Filozofickej a Teologickej fakulty, profesor filozofie, teológie, Svätého písma, ďalej ako kancelár a špirituál, riaditeľ knižnice, rektor seminára a riaditeľ kníhtlačiarne.
Anton Hajduk, prvý rektor obnovenej Trnavskej univerzity 1992 – 1996, rodák z Užhorodu, univerzitný profesor, astronóm, doktor vied, čestný doktor Trnavskej univerzity. Napísal asi 150 vedeckých prác, populárno-vedeckých článkov, je spoluzakladateľom a spoluautorom Encyklopédie astronómie. Medzi mnohé ocenenia, ktoré dostal doma i v zahraničí, patrí aj ocenenie Národnej agentúry pre aeronautiku a vesmír.

Tohtoroční nositelia

Ceny Martina Palkoviča (sprava):
prof. PhDr. Klára Kuzmová, CSc. (Filozofická fakulta), doc. akad. mal. Blažej Baláž (Pedagogická fakulta), Dr. h. c. mult. prof. MUDr. Vladimír Krčméry, DrSc. (Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce), prof. PhDr. Gustáv Dianiška, CSc. (Právnická fakulta)

Ceny Antona Hajduka (sprava):
prof. MUDr. Miroslav Ryska, CSc. (Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce), prof. JUDr. Soňa Košičiarová, PhD. (Právnická fakulta), prof. PhDr. Viktor Lechta, CSc. (Pedagogická fakulta)

Laureátom cien srdečne blahoželáme a ďakujeme všetkým prítomným, ktorí svojou účasťou prispeli k dôstojnému priebehu tohto slávnostného podujatia.

Adriana Krupová,
kancelária rektora

Fragmenty z knižnice Trnavskej arcidiecézy

Trnavská arcidiecéza v priestoroch svojej výstavnej miestnosti Galéria pripravila výstavu s názvom Fragmenty z knižnice Trnavskej arcidiecézy, čím poskytla možnosť zoznámiť sa s knihami z bývalej knižnice Trnavského vikariátu, pochádzajúce zo 16. – 19. storočia.
Vo vystavenej kolekcii nájdeme diela známych polyhistorov ako sú Matej Bel, Samuel Timon, Juraj Papánek a Martin Sentiváni, ďalej teologické práce, liturgické knihy, zbierky kánonického a uhorského práva, schematizmy, ale aj jazykovedné práce v bernolákovčine.
Napriek skutočnosti, že v knižnici Trnavskej arcidiecézy sa z pôvodnej knižnice Trnavského vikariátu zachoval len zlomok kníh, tieto patria k jej skvostom. Reprezentačnými dielami je zastúpená univerzitná tlačiareň Universitas Tyrnaviensis.

Bohumil Chmelík

Autorské právo v školách

Ústav práva duševného vlastníctva je vedecké pracovisko, ktoré od roku 2007 pôsobí na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity. Jeho hlavným zameraním je vedeckovýskumná činnosť v oblasti práva duševného vlastníctva vrátane takých špecifických otázok, ako sú informačné a komunikačné technológie, kybernetické právo, transfer technológií a napríklad aj právne a morálne aspekty plagiátorstva.

Práve fenomén porušovania autorských práv a masového rozšírenia plagiátorstva na školách viedol členov tohto pracoviska (Adamová, Z., Škreko, A.) k spracovaniu problematiky, ktorá by riešila súvisiace otázky a zároveň poskytovala praktický návod, ako sa vyhnúť potenciálnemu porušovaniu autorských práv. V spolupráci s Ústavom informácií a prognóz školstva (UIPŠ), organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva školstva SR, sa tak podarilo vydať publikáciu ***Autorské právo v školách***, ktorá je čitateľom voľne dostupná v tlačenej aj digitálnej forme. Navyše, knihu možno voľne používať aj vďaka tomu, že je zverejnená pod tzv. verejnou licenciou *Creative Commons* – celosvetovo využívanou licenciou, ktorá umožňuje opakované používanie chráneného obsahu. Ide o projekt, ktorý má výraznú podporu aj na Trnavskej univerzite, keďže Právnická fakulta sa v roku 2011 stala tzv. *Legal Affiliate*, a zodpovedá za realizáciu projektu *Creative Commons Slovensko* (*bližšie* sk.creativecommons.sk). S touto problematikou úzko súvisí aj téma otvorených zdrojov vzdelávania, ktorej sa, spoločne s *Creative Commons*, venuje priestor aj v predmetnej publikácii.

Kniha ***Autorské právo v školách*** je na Slovensku súčasťou ojedinelého projektu zameraného na **aplikáciu autorského práva konkrétnou profesijnou skupinou**. Cieľovou skupinou sú primárne pedagógovia, obsiahnuté informácie je však možné rovnako aplikovať aj na vedeckovýskumných pracovníkov a iných tvorivých zamestnancov školy, ako aj na školu samotnú. Osobitne je však kniha zameraná aj na žiakov a študentov. Práve im by obsah mali sprostredkovať ich učitelia, pedagógovia a lektori. Kniha sa dá tiež využiť v rámci vysokoškolského vzdelávania, napríklad ako podporný materiál študijných predmetov ako metodológia vedeckej práce, základy práva (pre neprávnikov), audiovizuálna, fotografická, printová, reklamná, rozhlasová a iná tvorba (v rámci mediálnej komunikácie), žurnalistika, kreatívne podnikanie a mnohé ďalšie.

Cieľom autorov je okrem iného poskytnúť radu a návod na pochopenie toho, ako autorské právo vo všeobecnosti funguje a aké sú rozličné možnosti pri používaní chráneného obsahu. K tomu vyzýva aj UNESCO v súvislosti s **otvorenými zdrojmi vzdelávania**. Tejto téme sa tiež osobitne publikácia venuje preto, že autorskoprávna ochrana a otvorený prístup k autorským dielam sa nemusia nevyhnutne vylučovať. Vzťahu otvorených zdrojov vzdelávania k autorskému právu nebola na našom území doposiaľ venovaná osobitná pozornosť, a preto aj z tohto dôvodu možno knihu považovať za prelomovú.

Všeobecne však považujeme za potrebné **zvyšovanie povedomia o autorskom práve**, ktoré slúži ako nástroj podpory a ochrany kreativity. Hoci digitálne prostredie do veľkej miery mení postavenie, vnímanie a funkcie autorského práva, autorské právo naďalej plní významnú úlohu na ochranu tvorby. Tak ako považujeme za nevyhnutné viesť deti od útleho veku ku kreativite, tak je nemenej dôležité viesť ich od základných škôl aj k ochrane práv tretích osôb, autorských práv nevynímajúc. Je potrebné, aby pedagógovia osvojené vedomosti z autorského práva odovzdali svojim žiakom a študentom, ale aby aj dôsledne vyžadovali ich dodržiavanie.

Veríme, že kniha ***Autorské právo v školách*** si nájde svojich čitateľov aj na Trnavskej univerzite. Knihu si môžete zadarmo stiahnuť na webovej stránke UIPŠ http://www.rirs.iedu.sk/Dokumenty/Autorske_pravo_na_skolach.pdf a bez obáv z porušenia autorských práv ju šíriť ďalej.

JUDr. Zuzana Adamová, PhD.
Ústav práva duševného vlastníctva PFTU

Dr. h. c. prof. PhDr. *Richard Marsina*, *DrSc.,*

sa 4. mája 2013 v plnom zdraví a v obdivuhodnej kondícii dožil významného životného jubilea 90 rokov. Profesor Richard Marsina patrí medzi zakladateľov modernej slovenskej historiografie, archívnictva a pomocných vied historických. Je autorom najzákladnejších syntetických dejín Slovenska v stredoveku. Vydal dva zväzky Slovenského diplomatára, ktorý obsahuje prepis všetkých písomných prameňov k dejinám Slovenska do roku 1260.

Filozofickú fakultu vtedajšej Slovenskej univerzity v Bratislave absolvoval v roku 1949. Hodnosť PhDr. dosiahol v roku 1952, titul CSc. v roku 1962, DrSc. v roku 1973. Za docenta pomocných vied historických sa habilitoval na Filozofickej fakulte v Bratislave v roku 1995. Inaugurovaný bol za profesora slovenských dejín o rok neskôr na tej istej fakulte. Čestný doktorát Prešovskej univerzity (Dr. h. c.) mu bol udelený v roku 1999. Z politických dôvodov nemohol po skončení vysokoškolského štúdia nastúpiť na miesto asistenta v Historickom seminári. Stal sa pracovníkom Archívu hlavného mesta Bratislavy, potom od roku 1950 bol zamestnancom ústredia Pôdohospodárskeho archívu. Od 1. januára 1956 pôsobil v Štátnom slovenskom ústrednom archíve. Na jeseň 1956 ho Historický ústav SAV poveril vedením prác na príprave Slovenského diplomatára. 1. januára 1985 bol poslaný do dôchodku. Po rehabilitácii, od 1. mája 1990, opäť nastúpil do Historického ústavu SAV. V rokoch 1969 – 1979 bol paralelne externým riaditeľom Ústredného archívu SAV. V rokoch 1969 – 1970 bol podpredsedom Slovenskej historickej spoločnosti, v roku 1971 založil jej Sekciu pre dejiny miest a stal sa jej predsedom. V rokoch 1990 – 1996 bol predsedom Slovenskej historickej spoločnosti. Od roku 1975 bol členom Commission pour l´histoire des villes pri CISH, od roku 1991 jej čestným členom s právami riadneho člena a v roku 1998 bol zvolený za korešpondujúceho člena prezídia Monumenta Germaniae historica v Mníchove.
V rokoch 1962 – 1980 externe prednášal stredovekú diplomatiku na Filozofickej fakulte v Bratislave na odbore Archívnictvo. V školskom roku 1992/93 sa zaslúžil o založenie Katedry histórie na Fakulte humanistiky Trnavskej univerzity, jej vedúcim bol do septembra 1998. V rokoch 1992 – 1995 bol predsedom Akademického senátu Fakulty humanistiky TU. V rokoch 1995 – 1998 bol aj členom Akreditačnej komisie.
Hlavnú vedeckú aktivitu vyvíjal profesor Richard Marsina na príprave vydávania stredovekých historických prameňov. Vypracoval a vydal dva diely Slovenského diplomatára a k nim napísal kritické štúdie diplomaticko-historického charakteru. Spolupracoval na mnohých syntézach dejín Slovenska a slovenských dejín. Zaoberal sa aj problematikou dejín stredovekých miest na Slovensku, stredovekými rozprávacími prameňmi, legendami, veľkomoravskou problematikou, kristianizáciou Slovenska a Uhorska, najstaršími dejinami Nitrianskeho biskupstva a osobnosťami slovenskej historiografie. Venoval sa vývoju najstaršieho osídlenia Slovenska v regionálnom aj celoslovenskom rámci.
Od roku 1955 je profesor Marsina členom Vedeckej archívnej rady, od roku 1990 je jej predsedom. Bol a ešte stále aj je členom mnohých vedeckých a redakčným rád. Zorganizoval mnohé významné vedecké podujatia. Od obnovenia členstva Matice slovenskej sa stal jej členom, v rokoch 1990 – 1998 bol členom jej výboru, od roku 1998 bol členom Prezídia Matice slovenskej. V rokoch 1992 – 1993 bol hlavným iniciátorom obnovenia Historického odboru Matice slovenskej, ktorého sa stal predsedom a bol iniciátorom pokračovania vydávania Historického zborníka MS od roku 1996.
Profesor Richard Marsina je nositeľom mnohých významných ocenení – Križkovej a Sasinkovej medaily za zásluhy o archívnictvo, striebornej a zlatej plakety Ľudovíta Štúra pre spoločenské vedy SAV, zlatej medaily SAV, medaily I. Széchényiho, udelenej Maďarskou akadémiou vied, medaily Štefana Moysesa, udelenej Predsedníctvom Matice slovenskej a medaily D. Rapanta. Rektor TU mu v roku 2011 udelil Cenu Antona Hajduka.
Profesor Marsina je vynikajúci historik, úžasný pedagóg, človek s obdivuhodnou pamäťou a všetci jeho kolegovia a študenti sme právom hrdí, že môžeme pôsobiť v jeho blízkosti.

Marta Dobrotková,
foto: Ladislav Tkáčik

P. Adolfo Nicolás SJ

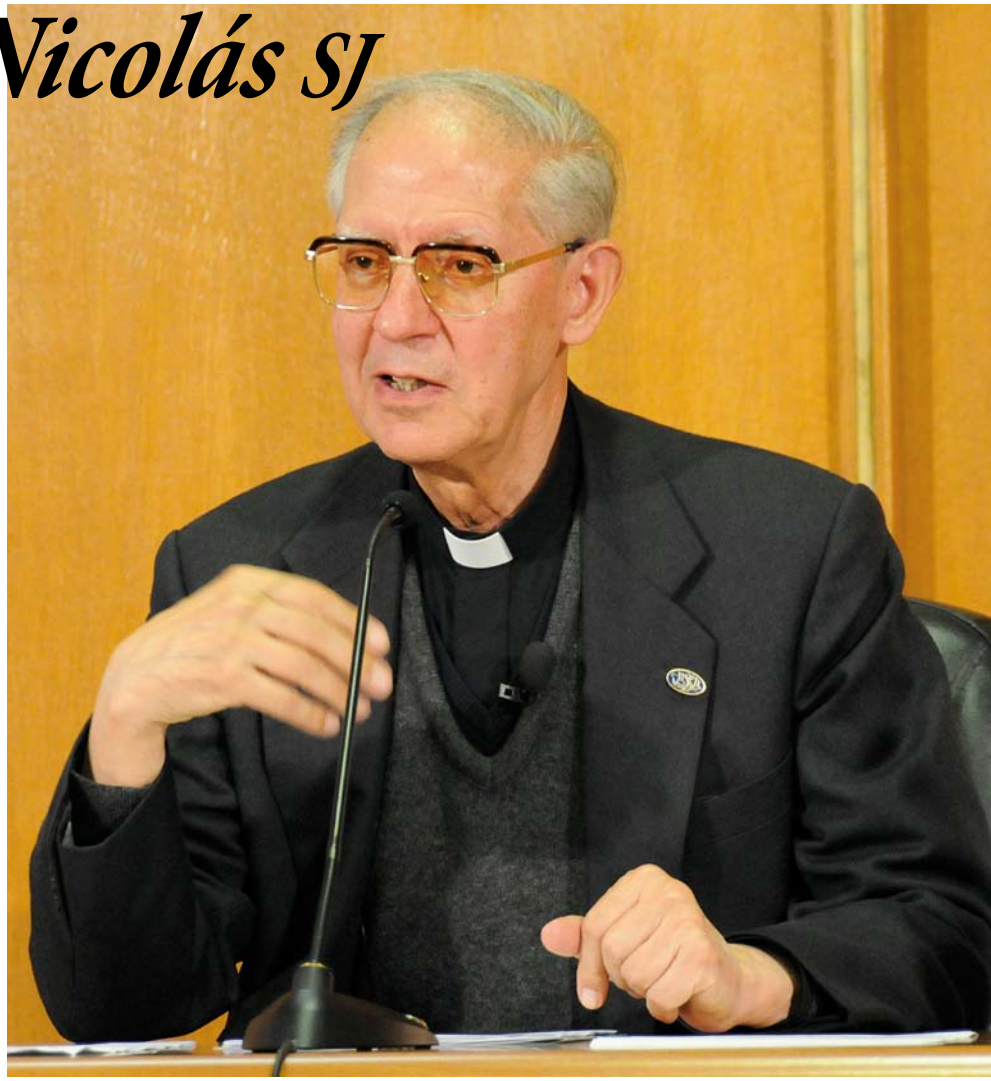

sa narodil v roku 1936 v Španielsku a je tridsiatym generálnym predstaveným Spoločnosti Ježišovej. Vstúpil do nej v roku 1953. Po absolvovaní štúdia japončiny študoval teológiu na Sophia University v Japonsku. V roku 1967 bol vysvätený za kňaza. Po štúdiu na Gregoriánskej univerzite v Ríme a obhájení dizertačnej práce sa vrátil do Japonska na svoju alma mater, kde nasledujúcich 30 rokov vyučoval teológiu. Počas týchto rokov predstavení rozpoznali jeho talent a zverili mu viaceré zodpovedné úlohy na Filipínach a v Južnej Kórei. V roku 1993 bol vymenovaný za provinciála japonskej jezuitskej provincie. Po skončení funkčného obdobia strávil tri roky prácou medzi chudobnými imigrantmi v Tokiu. V roku 2004 sa vrátil na Filipíny, kde sa stal moderátorom jezuitskej konferencie pre Východnú Áziu a Oceániu. V roku 2008 bol delegátom 35. Kongregácie Spoločnosti Ježišovej v Ríme, kde ho 19. januára 2008 zvolili za generálneho predstaveného jezuitov.

Aké sú podľa Vás najväčšie výzvy, ktorým v súčasnosti čelí Cirkev a Spoločnosť Ježišova?

O tejto otázke by som rád pouvažoval z troch hľadísk.
V prvom rade si myslím, že výzvy pre Cirkev a jezuitov sú v podstate rovnaké ako tie, pred ktoré je postavené súčasné ľudstvo. Pekne to vyjadril Druhý vatikánsky koncil, keď hovoril o poslaní Cirkvi vo svete. Inak povedané, našimi globálnymi výzvami sú v súčasnosti chudoba, hlad, nezamestnanosť, vojny, násilie, ľudské utrpenie, nedostupnosť vzdelania a pretrvávajúci nedostatok nádeje, radosti a lásky. Prežívame teda problémy ľudstva, pretože sú to problémy, o ktoré sa zaujíma Boh. To, čo robí angažovanosť a prínos Cirkvi a jezuitov špecifickými, je osobitný spôsob, akým pristupujeme k týmto skutočnostiam. Nie sme mimovládna organizácia ani sociálni pracovníci. Nie sme ani aktivisti, ktorí sa snažia o okamžité zlepšenie materiálnych podmienok. Sme náboženské komunity a náš prístup k svetu bude vždy poznačený touto príslušnosťou a orientáciou. Konkrétne voľby budeme vždy robiť na základe neustáleho rozlišovania, ktoré bude vždy vnímavé ku skutočnosti a k duchovnému volaniu a orientácii, ktoré dostávame od Kristovho Ducha.
Po druhé, dôležité výzvy vzídu z udalostí v Cirkvi, do ktorých sú

zaangažované značné intelektuálne a personálne zdroje. Jedna takáto výzva sa vynorila v súvislosti s biskupskou synodou, ktorá sa konala v októbri 2012 vo Vatikáne. Počas troch týždňov bola evanjelizácia centrom uvažovania, modlitieb a rozlišovania. Otázka, ako v súčasnosti hlásať evanjelium, je a vždy bude pre nás všetkých v Cirkvi nikdy nekončiacou výzvou a úlohou.
Napokon je tu osobitne pre nás, jezuitov, niekoľko výziev, ktoré vychádzajú z nášho apoštolského poslania a z nášho pohľadu na svet. Na základe podnetov Svätého Otca sa snažíme definovať „prvé línie“ , do ktorých by sme mali v rozličných častiach sveta nasadiť ľudí a zdroje. Ide o výzvy, ktoré v mnohých prípadoch budú zrejme vyžadovať, aby sme sa odvážne pustili po neprebádaných cestách do nových apoštolských podujatí, a v iných prípadoch bude treba nájsť nové „prvé línie“ v rámci apoštolských diel, ktorým sa venujeme už mnoho rokov, či dokonca storočí. Práve teraz uvažujeme o týchto výzvach a o tom, ako ich premietnuť do tradičných i novátorských apoštolských projektov.
Máme nádej, že tento proces uvažovania a štúdia zameria našu pozornosť správnym smerom a otvorí nové cesty pre nové a tvorivé apoštolské aktivity.

Aký je podľa Vás špecifický prínos jezuitskej spirituality a jezuitských vzdelávacích inštitúcií pre súčasný svet a Cirkev?

Myslím, že je to predovšetkým schopnosť ponúknuť ľuďom proces rastu, ktorý v konečnom dôsledku vedie k vnútornej premene osoby. Je to niečo viac ako číra socializácia do konkrétnej spoločnosti, hoci tento druhotný cieľ neprehliadame ani nepopierame. Premena osoby, na ktorú sa zameriavame v kresťanskom prostredí, je premenou na Krista, vnútorným stotožnením sa s jeho hodnotami, cítením a myslením.
V ešte hlbšom zmysle podľa mňa spočíva prínos ignaciánskej spirituality pre Cirkev v istom naladení ľudského srdca na inšpiráciu a podnety Ducha Božieho. To, čo sa v ignaciánskej tradícii nazýva rozlišovanie duchov, možno chápať ako výsledok tohto naladenia. To, že Ignác bol schopný ponúknuť postup, ktorý cvičí a uvádza ľudí do súzvuku s Božím Duchom, možno považovať za prínos jeho génia pre život Cirkvi.
Fakt, že toto potrebujeme aj dnes, je jednoducho súčasťou reality Cirkvi, ktorá žije zo sily Ducha Svätého a neustále skúma znamenia čias, aby zachytila Božie vedenie v meniacom sa svete. Netreba myslím príliš zdôrazňovať, ako veľmi dnešní ľudia potrebujú tento vnútorný kompas, aby boli schopní nájsť svoju cestu uprostred tisícich rozhodnutí, pred ktoré sú postavení či už sami za seba, alebo aj v rámci vzťahov so svojimi rodinami, priateľmi alebo s rôznymi organizáciami.

Prežívame Rok viery. Čo znamená pre Vás osobne a aké je podľa Vás jeho posolstvo pre akademickú komunitu 21. storočia?

Pre mňa osobne je to výzva, ktorú Svätý Otec vyjadril pre celú Cirkev: je to príležitosť znovuobjaviť dejiny môjho osobného vzťahu s Bohom a ľuďmi, obnoviť ich, aby naďalej ovplyvňovali moje voľby a osobnú identitu a priviesť ich k zavŕšeniu obnovenou vernosťou ich zmyslu a dôsledkom.
Pre akademickú komunitu to môže byť skvelá príležitosť skúmať reálny a pretrvávajúci vzťah, ktorý mali v minulosti ľudia k viere a tiež to, ako si aj dnes ľudstvo kladie hlboké otázky o zmysle a nádeji, a to dokonca aj uprostred krízy viery, ktorá neznamená jej smrť, ale je skôr výzvou, aby ľudia prehĺbili svoje hľadanie a neuspokojili sa s povrchnými dogmami takzvaného zdravého rozumu, ktorý sa uzavrel pred transcendenciou a tajomstvom. Tým, že budeme skutočne akademickí a úprimní, môžeme veľmi účinne prispieť k tomuto ustavičnému hľadaniu a pomôcť moderným ľuďom pochopiť, že ak prestaneme hľadať, ľudské srdce nikdy nenájde pokoj.

V Európe a Severnej Amerike sme svedkami zvláštneho paradoxu – tradične kresťanské krajiny sa stali baštami ateizmu a miestami duchovnej prázdnoty. Ako si vysvetľujete tento fenomén? Ako by sme mali naň odpovedať?

Je to skutočne paradox a niečo, čo v minulosti málokto predpokladal. Možno samotná sila európskej viery sa stala jej slabosťou. Európa obrovskou mierou prispela – a stále prispieva – ku hľadaniu pravdy. Avšak zdá sa, že kresťanstvo sa s príchodom osvietenstva dostalo takpovediac na bočnú koľaj. Príliš sme sa snažili urobiť kresťanstvo prijateľným pre racionalistov a výsledkom bolo, že sme našu vieru urobili omnoho racionalistickejšou, než bola v predchádzajúcich dobách, keď bola omnoho lepšie integrovaná do života, vzťahov a emócií. V snahe vedecky obhájiť svoju vieru sme si osvojili mnoho predpokladov a postojov, ktoré sme nikdy nemali prijať. Integrujúca funkcia viery v živote jednotlivca a spoločnosti sa tak výrazne oslabila. Chytili sme sa do pasce a namiesto skúsenosti sme začali hľadať vysvetlenia, namiesto procesu a duchovnej cesty závery, namiesto provokujúcich vhľadov prázdne formulácie. Možno sme zanedbali rastový potenciál našej viery, ten prvok, ktorý z nej robí cestu k mystériu skutočnosti, človeka a Boha. A keď náuka nie je viac skúsenosťou, ktorá premieňa naše životy, potom prichádzajú na rad iné „náuky“.

Ako môže kresťanstvo osloviť dnešných mladých ľudí, ktorí majú k dispozícii takú širokú škálu iných duchovných ponúk?

Na túto otázku neviem dať odpoveď, môžem nanajvýš vyjadriť svoj názor. Keby som poznal odpoveď, už dávno by sme ju uskutočňovali v našom apoštoláte. Možno nie sme voči mladým dostatočne úprimní, priami a oni vnímajú, že im málo dôverujeme a neberieme ich dosť vážne, pretože sa s nimi málo delíme o to, čo si skutočne myslíme a ako preciťujeme realitu. Myslím, že by sme mali mladým ponúknuť pravdu, hĺbku, život zjednotený do zmysluplného celku, a skutočnú skúsenosť toho, ako nám viera napomáha k tomuto zjednoteniu, nie však len v racionálnej sfére, ale aj v oblasti citov a emócií. A samozrejme, najlepšie by bolo, keby sme tieto hodnoty najprv sami stelesňovali v naši životoch, aby sme boli hodnovernými svedkami toho, čo hlásame.

Aká bola Vaša cesta k osobnej viere a čo Vás inšpirovalo k vstupu do Spoločnosti Ježišovej?

Som presvedčený, že viera je celoživotná cesta, celoživotné hľadanie. Žiadne vysvetlenie nemôže byť natoľko definitívne, aby sa hľadanie skončilo a nastalo úplné uspokojenie. Hľadanie nás sprevádza po celý život. Je potrebné neustále hľadať, klásť si otázky, aby sme napredovali, postupovali z jedného štádia do ďalšieho a tak stále ďalej. Prestať hľadať znamená prestať rásť, pretože napriek všetkým vysvetleniam Boh bude vždy živé Tajomstvo, ktoré nás ustavične pozýva ísť do väčšej hĺbky, k hlbšiemu poznaniu. Pokiaľ ide o moju cestu viery, musel som prekonať štádium detinského, povrchného hľadania, dokonca aj štádium detinských racionálnych vysvetlení, aby som mohol zazrieť niečo z plnosti Boha a skutočnosti.
To, čo ma najmocnejšie inšpirovalo vstúpiť do Spoločnosti Ježišovej, bolo svedectvo konkrétnych jezuitov, ktorí seriózne hľadali, ale zároveň boli pri tomto hľadaní šťastní a prekypujúci humorom, milujúci v službe a plní nádeje.

Dlhé roky ste boli misionárom v Japonsku. Čo pre Vás znamená táto skúsenosť?

Znamená to pre mňa naozaj veľmi veľa. Je vždy riskantné snažiť sa vysvetliť nejakú svoju skúsenosť z vlastného hľadiska, ale pokúsim sa nájsť vhodné slová. Azda sa nebudem veľmi mýliť, keď poviem, že dlhý čas, ktorý som strávil v Japonsku, mi pomohol „precitnúť“, prebudiť sa. V prvom rade som sa prebudil do všetkej tej povrchnosti, ktorú som si v mladosti pod zámienkou viery nahromadil a za ktorú som ja jediný zodpovedný. Po druhé, bolo to skutočné precitnutie k objaveniu bohatstva ľudského srdca, v ktorom Boh neustále pôsobí prostredníctvom ciest, ktoré nás budú vždy prekvapovať. Japonsko mi pomohlo pochopiť, že viera je totálna skúsenosť, ktorá nám pomáha integrovať všetko čiastkové do celku.

Čo sa môžu Európania naučiť od ázijských kultúr a čo sa môžu kresťania naučiť od ázijských náboženstiev?

Je naozaj veľa toho, čo sa my, Európania, môžeme naučiť od ázijských kultúr. V prvom rade je to azda schopnosť prekročiť osobné záujmy s cieľom prispieť k naplneniu potrieb širšej skupiny, či už je to rodina, firma alebo národ. V tomto kontexte širšieho spoločenstva prvou cnosťou, ktorú sa ázijské kultúry snažia rozvinúť, je harmónia, ktorej treba vždy dať prednosť pred osobnými voľbami, sympatiami či antipatiami.
Pokiaľ ide o druhú otázku, rád by som upozornil najmä na veľkú ázijskú tradíciu, resp. tradície koncentrácie, sústredenia, od jogy po zenovú meditáciu, ďalej na zdôrazňovanie vnútornej slobody a odpútanosti a tiež na usilovné cvičenie sa v prekonávaní čisto racionalistického spôsobu pochopenia skutočnosti a tajomstva bytia.

(Otázky pripravil a z angličtiny preložil Martin Csontos)

Filozofická fakulta

Prednášky hostí na Filozofickej fakulte

Cieľom tretieho pokračovania projektu „One week with...“ , v rámci ktorého v letnom semestri akad. roka 2011/12 hosťoval prof. Anthony J. Steinbock (Southern Illinois University Carbondale, USA) a v zimnom semestri akad. roka 2012/2013 Dr. Richard Gray (Cardiff University, Veľká Británia), a ktorý Katedra filozofie TU organizuje s podporou Nadácie Tatrabanky a v spolupráci s OZ SCHOLA PHILOSOPHICA, bolo poskytnúť študentom možnosť zúčastniť sa na prednáškach uznávaných zahraničných odborníkov z rozličných oblastí filozofického výskumu a zároveň obohatiť náš univerzitný priestor o odborný dialóg.

V týždni od 6. do 12. apríla privítala Katedra filozofie FF TU **prof. Bjorna Petra Gärdenforsa** z univerzity vo švédskom Lunde (na obr.). Peter Gärdenfors je profesorom kognitívnej vedy, členom prestížnych výborov a organizácií (Prize Committee for the Prize in Economic Sciences in Memory of Alfred Nobel) a nositeľom mnohých ocenení. Je jedným z najvýznamnejších švédskych a európskych filozofov súčasnosti, zaoberajúci sa kognitívnou sémantikou, teóriou rozhodovania a zároveň patrí medzi najvplyvnejšie postavy kognitívnych vied vôbec.
Jadro podujatia tvoril cyklus prednášok v rámci študijného programu Filozofia a pripravovaného študijného programu Kognitívne štúdiá, najmä prednášky z onedlho vychádzajúcej knihy *The Geometry of Meaning: Semantics Based on Conceptual Spaces* a prednášky z teórie hier zamerané na problém intersubjektivity a teórie spolupracovania. Súčasťou cyklu boli tiež celofakultné či celouniverzitné prednášky, neformálne diskusné stretnutia a workshopy za účasti študentov i zamestnancov katedry

Na pozvanie Katedry etiky a morálnej filozofie sa v dňoch 2 a 3. mája 2013 uskutočnili na akademickej pôde Filozofickej fakulty TU tri prednášky **prof. PhDr. Jana Sokola, PhD.,** z Karlovej univerzity v Prahe. Jan Sokol (nar. 1936) patril k signatárom Charty 77 a v rokoch 1998 – 2003 bol ministrom školstva, mládeže a telovýchovy. Vo voľbách v roku 2003 bol kandidátom na prezidenta Českej republiky

Vo svojej prvej prednáške na tému *Ľudská sloboda* v úvodných slovách pripomenul skutočnosť, že spoločnosť, v ktorej žijeme, je hlboko sekularizovaná, a práve preto treba hovoriť o etike. Slobodu si väčšinou uvedomujeme až vtedy, keď nám chýba. Jej paradoxom je, že ak je bez pravidiel, vedie k anarchii, a naopak, sloboda s pravidlami prináša obmedzenia. V súvislosti s tým naznačil tri modely slobody: situácia slobody s obmedzeniami, slobodný výber medzi viacerými možnosťami, pocit slobody v dostatku peňazí. V súvislostiach s morálkou hovoril prof. Sokol o individuálnej morálke a spoločenskej morálke, z ktorej sa vyvinulo právo. Dôležité je hľadanie lepšieho a najlepšieho a v tomto hľadaní pomáhajú cnosti.

V druhej prednáške na tému *Život – môj život* sa sústredil na biologický život. Človek je stvorený na to, aby expandoval. Prednášajúci sa zmienil o fyziologickej, sociálnej, kultúrnej evolúcii, keďže žijeme zo zdedeného bohatstva (kultúra, jazyk, literatúra, veda, náboženstvo, umenie) a biologické a kultúrne sa nedá oddeliť. To, čo je najdôležitejšie, dostáva človek zadarmo, no má za to zodpovednosť. Akcentoval tiež novú citlivosť voči prírode a zodpovednosť, ktorá je pre človeka pozitívnou príležitosťou.
Počas tretej prednášky sa 3. mája 2013 usiloval prof. Sokol zodpovedať na otázku *Čo sú peniaze?* Najprv zvýraznil ich spoločenskú rolu a následne sa zmienil o genéze a funkcii peňazí, pričom sa opieral o idey sociológa Georga Simmela. Poukázal tiež na problém kapitalizácie meny a na dialektiku úrokovej politiky na kapitálových trhoch a v oblasti bankovej multiplikácie. Peniaze plnia sociálnu funkciu a vo weberovskom chápaní sú moderným symbolom moci. Z prednášky vyplynulo, že prof. Sokol nevníma imperialistickú stratégiu peňazí v striktne negatívnom zmysle, pretože práve mena umožňuje udržať kvalitu vzťahov v spoločnosti. Za problém však považuje súčasné tendencie k speňaženiu čohokoľvek, a to hlavne samotných arbitrov spravodlivosti a moci v štáte. Legislatívny rámec ekonomickej výmeny nie je podľa neho možné speňažiť. Toto vníma ako kategorickú požiadavku na udržanie dôvery k mene ako takej. Prednášky prof. Sokola a zaujímavá diskusia prispeli k obohateniu intelektuálneho horizontu študentov aj všetkých zúčastnených.

Absolvent Katedry klasickej archeológie **Mgr. Michal Ruš** prijal pozvanie a 24. apríla 2013 sa uskutočnila na Filozofickej fakulte jeho prednáška na tému *Od databázy k oblakom – moja dráha letu*. Michal Ruš je v súčasnosti doktorandom na Viedenskej univerzite a zároveň v Inštitúte Ludwiga Boltzmanna vo Viedni. Témou prednášky bola tzv. počítačová podpora v archeológii, ktorá zahŕňa širokú oblasť využitia počítačovej techniky a informačných technológií v tomto odbore.

Prvá časť bola venovaná koncepcii a významu katedrovej databázy DIGIDIA, vytvorenej Dr. Pavlom Hnilom na študijné, pedagogické a vedecké účely, ktorú prednášajúci spravuje. Po nej nasledovala prezentácia najčastejšie využívaných softvérov, prístrojov a zariadení v terénnej i teoretickej archeologickej praxi. V závere doktorand oboznámil prítomných s doterajšími výsledkami svojej dizertačnej práce, zameranej na výskum osídlenia rímskeho Carnunta prostredníctvom nedeštruktívnych archeologických metód, a to najmä leteckého snímkovania.

dvojstránku pripravili
Andrej Démuth, Helena Hrehová, Klára Kuzmová

Pedagogická fakulta

Prezentácia publikácií Katedry pedagogických štúdií

Dňa 2. mája podvečer sa v zasadačke dekana Pedagogickej fakulty TU v Trnave konalo podujatie, ktoré nepochybne patrí k základným prvkom akademickej kultúry, bez ohľadu na fakt, že ho nemožno administratívne „vykázať" ani ako pedagogický, ani ako vedecký „výkon". Išlo o prezentáciu piatich monografií z dielne pracovníkov Katedry pedagogických štúdií, ktoré boli publikované v roku 2012. Katedra pedagogických štúdií sa dlhodobo venuje viacerým bádateľským projektom, na ktorých sa personálne podieľajú samostatné a vzájomne sa prelínajúce tímy výskumníkov. Prezentácia kníh tak bola príležitosťou lepšie sa poznať, podeliť sa o vedomosti a skúsenosti, oboznámiť sa s výskumnými aktivitami prítomných hostí a opäť si raz uvedomiť komplementaritu a vzájomnú podmienenosť bádateľských zámerov, na ktoré sa katedra zameriava. Na prezentácii sa zúčastnili autori, recenzenti monografií, členovia katedry, doktorandi, členovia vedenia fakulty, a niekoľkí hostia z iných katedier a univerzít na Slovensku i zo spolupracujúcej univerzity z Poľska. Udalosť na záver spestrili študenti fakulty krátkou divadelnou etudou.

Štruktúrovaná monografia autorského kolektívu pod vedením doc. B. Kudláčovej a doc. A. Rajského **Európske pedagogické myslenie** *(od moderny k postmoderne po súčasnosť)* bola druhým dielom, nasledujúcim po knihe *Európske pedagogické myslenie (od antiky po modernu)* z roku 2010. Séria kníh predstavuje analytickú filozoficko-edukačnú prácu, prekračujúcu zvyčajný historicko-faktografický prístup, s ktorým sa v našich končinách stretávame najčastejšie. Druhý diel o novoveku, a najmä o našej „postmodernej moderne" (Welsch), z hľadiska výchovy a vzdelávania, je o to riskantnejší a zároveň objavnejší, lebo zasahuje do „našej metamodernej súčasnosti" – ako čítame v závere publikácie – *„pred nami stojí udalosť výchovy, ktorá – protirečiac všetkým tézam o postedukačnom osude Európy – nastáva vždy v stretnutí medzi človekom a človekom. Kým človek bude človekom-medzi-ľuďmi, (...) bude jestvujúcim na spôsob človeka: Educo ergo sum*".

Dr. Zuzana Sitarčíková v monografii **O šľachtení človeka, Nanotechnológie, transhumanizmus a ľudská prirodzenosť** zúročila svoje viacročné úsilie v oblasti aplikovanej etiky a antropológie a vo svojom fundovanom, no čitateľsky pútavom a literárne kultivovanom štýle predstavuje tému, ktorej sa na Slovensku doposiaľ nik vedecky nevenoval: človek sa vďaka novým technológiám dostáva do epochy post-humanity, latentne sa stáva post-človekom, aby siahol za limity bolesti, utrpenia a smrti, no za cenu opustenia „kotvy" vlastnej prirodzenosti. Sémantickou hrou so *šľachtením*, *šľachetnosťou* a *zušľachťovaním* autorka naznačuje intencionálnu príbuznosť, no aj zásadný protiklad medzi dehumanizujúcim vylepšovaním a výchovným kultivovaním človeka.

Dvojica psychológov Dr. Miroslava Adamík Šimegová a Dr. Peter Szeliga zavŕšili svoj trojročný projekt aplikovaného výskumu v monografickej publikácii **Výskum šikanovania v prostredí školy**. Uvádzajú v ňom prehľad viacerých výskumov zameraných na skúmanie pálčivého problému šikanovania vo svete, ako aj výsledky vlastného výskumu zameraného na skúmanie psychologických aspektov šikanovania v škole, ktorý realizovali v spolupráci s Psychologickým ústavom Českej akadémie vied. Publikácia poukazuje aj na možnosti eliminácie šikanovania jeho správnou diagnostikou a tvorbou vhodných preventívnych a intervenčných stratégií.
Profesor Viktor Lechta je medzinárodne uznávaným odborníkom v oblasti inkluzívnej edukácie a ako si zaspomínal pri prezentácii diela **Výchovný aspekt inkluzívnej edukácie**, v časoch, keď rozbiehal svoje bádanie týmto smerom, mnohí odborníci z pedagogickej obce nechápali, aký to bude mať význam a zmysel. Inklúzia znamená včlenenie, zapojenie a ocenenie dôstojnosti a hodnoty každého jedinca, bez ohľadu na jeho výkonnostné charakteristiky. Dnes, s odstupom rokov, sa „inkluzívna pedagogika“ stala priam súčasťou newspeaku. Uvedené dielo je jednou z radu kníh, ktoré V. Lechta orientoval na oblasť inklúzie v špeciálnej a všeobecnej pedagogike. A ako sa zdá, nebude poslednou...
O integrovaní, prelínaní, no najmä dialógu osôb, ale aj veľkých sociálnych celkov, kultúr a civilizácií vo svojej práci **Problém globálneho spolužitia** píše Dr. Martin Dojčár. Analyzuje problematiku interkultúrnej a medzináboženskej komunikácie z pozície religionistickej, filozoficko-náboženskej a kulturologickej a naznačuje platformy, na ktorých by nemuselo dochádzať k zákonitej „zrážke kultúr“, ale skôr k vzájomnému uznaniu a afirmácii, bez vzdania sa pôvodnej identity. Tento uhol nazerania nie je naivný ani akademicky sterilný. Martin Dojčár v diskusii naznačil línie konkretizácie a edukačnej aplikácie výsledkov svojich analýz v ďalších autorských zámeroch.

Ako sa vyjadril dekan Pedagogickej fakulty, jednotlivé knižné tituly opísali pomyselný oblúk, ktorý nad výskumným úsilím bádateľov utvoril kontinuum: na prvý pohľad rozmanité témy do seba zapadali a smerovali k spoločnému zmyslu. Vedecké a kolegiálne spoločenstvo fakulta podporila dobrým vínom a pohostením. Prezentácia našej aktuálnej vedeckej spisby bude mať na Pedagogickej fakulte iste aj nasledujúce „vydania“.

Andrej Rajský

Nová monografia PaedDr. A. Závodného, PhD. Hydronymia slovenskej časti povodia Moravy

(Trnava: Trnavská univerzita, 2012. 495 s.) nadväzuje na tri hydronomastické práce o vodných názvoch slovenských riek, ktoré vyšli takmer súčasne na sklonku roka 2011: J. Krško – D. Velička: Hydronymia povodia Kysuce, J. Krško: Hydronymia horného povodia Váhu (od povodia Rajčanky po prameň Váhu) a J. Hladký: Hydronymia povodia Dudváhu, zároveň je aj pokračovaním hydronomastického výskumu povodí slovenských riek v rámci projektu Hydronymia Slovaciae, ale aj hydronomastického výskumu zahraničných onomastikov v rámci celoeurópskeho projektu Hydronymia Europaea.

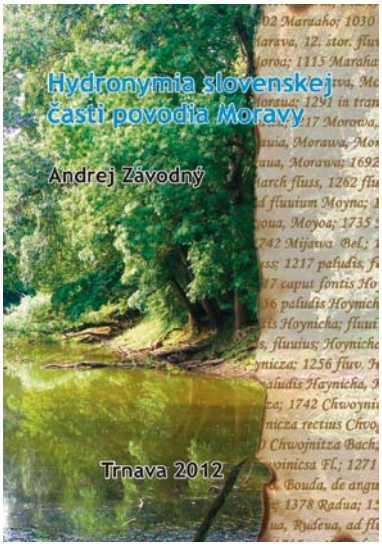

Monografia *Hydronymia slovenskej časti povodia Moravy* je výsledkom archívneho a terénneho výskumu v záhorskom regióne a na myjavsko-brezovských kopaniciach od roku 2004. Jadro monografie má lexikografickú štruktúru, ktorá sa skladá z dvoch nosných častí, kde sa v rámci jednotlivých heslových (štandardizovaných a rekonštruovaných, teda na štandardizáciu vhodných) abecedne zoradených názvov analyzuje všetok heuristickým výskumom získaný hydronomastický materiál podľa záväznej metodiky projektu Hydronymia Slovaciae. V prvej časti sú motivačne a lingvisticky analyzované názvy vodných tokov a v druhej časti názvy stojatých vôd (názvy vodných nádrží, prameňov, jazier, rybníkov, studní a mokradí).
Ako zdôrazňuje sám autor, monografia by určite neuzrela svetlo sveta bez cenných odporúčaní a informácií jazykovedných odborníkov, kolegov, priateľov, ale aj ochotných obyvateľov a zástupcov obcí či iných spoľahlivých informátorov.

Ľ. Rendár

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce

Študentská vedecká odborná činnosť 2013

Dňa 15. apríla 2013 sa konala celofakultná Študentská vedecká odborná činnosť Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU. Na podujatí sa zúčastnilo 11 študentov, z toho 10 z odboru verejné zdravotníctvo a 1 študentka sociálnej práce. Odborná komisia, kto-

rej predsedala prof. MUDr. Viera Rusnáková, CSc., MBA, sa zhodla na tom, že víťazkou ŠVOČ sa stala študentka 3. ročníka verejného zdravotníctva Nikola Pavelková, ktorá pod vedením školiteľky Mgr. Veroniky Rehorčíkovej spracovala tému *Povedomie o práve na informovaný súhlas v okrese Skalica*. Na druhom mieste sa umiestnila študentka 3. ročníka verejného zdravotníctva Lucia Ďuráčiová, ktorá sa pod vedením školiteľky Mgr. Veroniky Šťastnej zaoberala závažnou témou *Povedomie o zhubnom nádore semenníkov u stredoškolských študentov*. Na treťom mieste sa umiestnila jediná zástupkyňa odboru sociálna práca, Bc. Miroslava Šoková, ktorá sa pod vedením školiteľky, prof. Ing. Libuše Radkovej, PhD., zaoberala témou *Kvalita života seniorov žijúcich doma v porovnaní so seniormi žijúcimi v zariadení*. Prezentované práce boli podľa slov komisie veľmi kvalitne spracované a vysoká bola aj úroveň prezentačných schopností zúčastnených študentov. Celé podujatie prebehlo bez problémov aj vďaka schopnostiam organizačného tímu v zložení: Mgr. Mária Fernezová, PhD., Mgr. Marek Psota a Mgr. Veronika Šťastná. Zároveň je potrebné poďakovať dekanovi FZaSP za finančnú podporu podujatia a všetkým členom komisie, ako aj oponentom prác.

Sme radi, že „mladá veda“ na fakulte nezaniká. Víťazom a všetkým zúčastneným gratulujeme a tešíme sa o rok na ešte bohatšiu účasť študentov všetkých odborov.

Marek Psota
foto: autor

Konferencia „Klinická medicína v praxi“

Dňa 10. apríla 2013 sa v Aule Pazmáneum uskutočnil prvý ročník konferencie Klinická medicína v praxi, ktorú zorganizovala Katedra verejného zdravotníctva Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU. Konferenciu otvorila prednostka Kliniky anesteziológie a intenzívnej medicíny Fakultnej nemocnice Trnava MUDr. Alexandra Šimková, PhD. Úvodné slová v mene

rektora Trnavskej univerzity prof. doc. JUDr. Mareka Šmida, PhD., ako aj vo svojom mene predniesol dekan Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce TU prof. RNDr. Vladimír Bošák, CSc.; slova sa ujal aj riaditeľ Fakultnej nemocnice Trnava Ing. Martin Tabaček. Slová predsedu Samosprávneho kraja Trnava Dr. h. c. Ing. Tibor Mikuš, PhD. v zastúpení predniesla riaditeľka Odboru zdravotníctva a humánnej farmácie Mgr. Ivana Šurinová. Na konferencii zazneli vedecké

prednášky na dve hlavné témy – Nozokomiálne nákazy a Zhubné nádory (zamerané najmä na najnovšie poznatky o diagnostike, liečbe a prevencii). Na konferencii sa aktívne zúčastnil hlavný odborník MZ SR pre anesteziológiu a intenzívnu medicínu doc. MUDr. Jozef Firment, PhD., a viacerí významní odborníci zo Slovenska a Českej republiky. Organizáciu konferencie zabezpečili MUDr. Alexandra Šimková, PhD., PhDr. Eva Nemčovská, PhD., RNDr. Alžbeta Benedikovičová, PhD., prof. MUDr. Ľudovít Jurga, DrSc., RNDr. Jaroslava Sokolová, PhD., Mgr. Mária Fernezová, PhD., Mgr. Michaela Machajová, PhD., Mgr. Dagmara Mastelová a Elena Urmínska.

Marek Psota
Foto: autor

Občianske združenie ALBERT

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce má dlhoročné skúsenosti s humanitárnou a rozvojovou pomocou v krajinách tzv. tretieho sveta. Aktivity vychádzali z problémov lokálnych komunít v ťažko skúšanom Južnom Sudáne, v chudobných oblastiach Kene, Kambodže, Haiti a mnohých ďalších. Lekári, ošetrovateľky, verejní zdravotníci i sociálni pracovníci získali neoceniteľné skúsenosti v nemocniciach, krízových centrách, vyživovacích programoch či street-work aktivitách, ktoré využívajú v pomoci občanom k lepšiemu životu. Na základe týchto skúseností a nadšenia pre pomoc blížnemu v núdzi, podľa vzoru lekára, humanistu, teológa **Alberta Schweitzera** založili v roku 2009 občianske združenie **ALBERT**.

Združenie je nezávislá organizácia s cieľom podporovať aktivity FZaSP v rozvojových krajinách, predovšetkým v Afrike. V súčasnosti je združenie zapojené do projektov v Keni. V rámci spolupráce sa FZaSP zúčastňuje na čiastkových aktivitách pri realizácii projektu SlovakAid **Sociálno-zdravotnícka starostlivosť o podvyživené deti do 5. roku života a ich matky v regióne Kwale** a podporuje aj ďalšie projekty.

Členstvo v združení ALBERT je otvorené širokej verejnosti. Združenie uvedie v trnavskej Knižnici Juraja Fándlyho 30. mája program nazvaný „Združenie Albert v Afrike“, ktorý verejnosti predstaví prostredie, v ktorom dobrovoľníci ďaleko od domova vykonávajú humanitárnu prácu.

Bohumil Chmelík

Trnavská univerzita je partnerom projektu GENOVATE

Trnavská univerzita je partnerom medzinárodného projektu s názvom „Transformácia organizačnej kultúry pre rodovú rovnosť vo výskume a inováciách – GENOVATE“, ktorý je podporený Európskou komisiou a 7. rámcovým programom (FP7). Univerzita je tak súčasťou konzorcia zloženého z ďalších 6 univerzít z Veľkej Británie, Írska, Švédska, Turecka, Talianska a Španielska. Participujúce univerzity budú počas nasledujúcich rokov (do roku 2016) na svojich inštitúciách implementovať Plány rodovej rovnosti. V marci 2014 sa bude konať stretnutie všetkých partnerov projektu práve na pôde Trnavskej univerzity. Riešiteľmi projektu za Trnavskú univerzitu sú pracovníci Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce: Dr. Monica O´Mullane, Dr. Andrej Kállay, Dr. Alexandra Bražinová, Dr. Daniela

Kállayová, Dr. Ľubica Ilievová, Dr. Miriam Slaná a Mgr. Veronika Rehorčíková. Bližšie informácie o projekte poskytne hlavná riešiteľka projektu Dr. O´Mullane (genovate@truni.sk).

Na základe informácií od hlavnej riešiteľky spracoval
Marek Psota
Foto: Ľubo Holkovič

Teologická fakulta

Seminár o viere a rozume

Dňa 7. marca 2013 sa na TFTU uskutočnil prvý z plánovanej série seminárov o vzťahu medzi rozumom a vierou. Táto iniciatíva sa zrodila na katedre filozofie a je určená predovšetkým pre študentov prvých ročníkov filozofie a teológie, ale je otvorená aj pre ostatných záujemcov. Na „pilotnom seminári" sme diskutovali o známej prednáške Benedikta XVI., ktorú predniesol na univerzite v Regensburgu, a o úryvku z knihy *Prečo byť kresťanom* od anglického dominikána Timothy Radcliffa. Diskusia bola veľmi živá, okorenená humorom, no zároveň na solídnej akademickej úrovni. Moderovala ju Mária Spišiaková, ktorá na našej fakulte prednáša filozofickú teológiu. Názorové nezhody sme riešili s povestným filozofickým pokojom, ktorým nedokáže otriasť nič okrem MAIS-u, a rozišli sme sa s rovnako filozofickým nepokojom podnecujúcim k ďalšiemu hľadaniu.

Martin Csontos

Teologické impulzy Benedikta XVI.

Dňa 13. marca 2013 sme na pôde našej fakulty privítali vzácneho hosťa, doc. Michala Altrichtera, PhD., z Filozofickej fakulty KU. Vo svojej prednáške pod názvom *Teologické impulzy Benedikta XVI.* predstavil vývoj teologického myslenia u Benedikta XVI. v niekoľkých stupňoch, pričom sa snažil zdôrazniť nielen biografické informácie, ale spirituálno-teologický aspekt vývoj jeho myslenia. Predstavil niekoľko základných prvkov, ktoré vplývali na jeho teologickú a osobnostno-spirituálnu formáciu. Za najcharaktickejší označil bavorské Mariánske pútnické miesto Altötting, kde jeho teológia čerpala živosť v Mariánskej ľudovej zbožnosti. Ďalším významným miestom bol Tübingen, kde pôsobil ako profesor teológie a na toto miesto bol povolaný kvôli rozvíjaniu ekumenického dialógu. Vyzdvihol výnimočnosť jeho teológie v tom, že nie je čisto tomistická, ale je viac ovplyvnená františkánskou školou, čo mu umožňovalo lepší ekumenický dialóg. Originálnosť jeho teológie je i v tom, že vychádza z homiletických príhovorov pretlmočených do teologických spisov. V Tübingene viacerí spolupracovníci spoznali nespolitizovateľnosť jeho charakteru, pričom sám upozorňoval na to, že treba dávať pozor, aby teológia nebola spolitizovaná. Ďalší významný teologický impulz pre jeho myslenie je podľa doc. Altrichtera hudba a hra na klavír. Práve pri hudbe sa mu rozvíjali myšlienky, pomáhala mu zbavovať sa napätia a stretať sa kontemplácii s Bohom a tvoriť. Doc. Altrichter ďalej zdôraznil, že jeho život je svedectvom „chodenia s Pánom", čo osobitne umocnil svojím slobodným rozhodnutím abdikovať. Vyzdvihol tiež jeho skromnosť, dochvíľnosť a najmä schopnosť osobného prístupu v drobnej komunikácii, ktorú si zachoval aj vo funkcii najvyššieho pastiera. Podľa doc. Altrichtera jeho pontifikát znamená viac mlčanie a načúvanie ako hovorenie.
Na záver prednášky padli i niektoré otázky poslucháčov na rôzne témy, za zmienku stojí vzťah Benedikta XVI. k hnutiu lefébvristov a profesorovi Hansovi Küngovi. Doc. Altrichter vyzdvihol úlohu Benedikta XVI. v takýchto otázkach ako zmierovateľa.

František Rampáček

Prezentácia kníh z „filozofickej kuchyne"

Dňa 14. marca o 17:00 hod sa v Aule TF TU uskutočnila prezentácia kníh učiteľov z katedry filozofie Miroslava Karabu: *Vedecký pokrok ako filozofický problém* a Márie Spišiakovej: *Zlo v Božom stvorení. Riešenie problému zla v analytickej filozofii náboženstva*. Prof. PhDr. Silvia Gáliková, CSc., ocenila najmä profesionálny prístup, akým sa M. Karaba zaoberá témou vedeckého pokroku a uviedla, že jeho kniha môže pomôcť lepšiemu zblíženiu filozofie a prírodných vied. Doc. Mgr. Michal Chabada, PhD., ocenil monografiu M. Spišiakovej ako na Slovensku unikátne sprostredkovanie tém a myšlienkových postupov súčasnej analytickej filozofie náboženstva. Prezentácia bola doplnená príjemným hudobným vstupom nadanej slovenskej flautistky J. Vargovej.

Martin Csontos

Život Mojžiša alebo O ceste k dokonalosti v cnosti

Teologická fakulta vydala už piatu publikáciu z edície Starokresťanská knižnica a je ňou kniha od sv. Gregora z Nyssy – *Život Mojžiša alebo O ceste k dokonalosti v cnosti.*

Prezentácia tejto publikácie sa uskutočnila na pôde TFTU 18. marca a bola spojená s prednáškou prekladateľky Mgr. Heleny Panczovej, PhD., na tému: Staroveká alegorická exegéza – cesta ku hlbšiemu zmyslu biblických udalostí. Na úvod prezentácie sa prítomným prihovoril prodekan Teologickej fakulty pre vedu a výskum, páter ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD., ktorý priblížil predchádzajúce zväzky tejto edície a predstavil prekladateľku tohto diela a predmet jej vedeckej práce. Následne doktorka Helena Panczová predniesla svoju prednášku na tému Starovekej alegorickej exegézy. Veríme, že toto dielo bude naďalej pokračovať a budeme mať možnosť byť svedkami ďalších rovnako zaujímavých a cenných publikácií z tejto edície, aby tak Cirkev a svet hlbšie vnikali do obrovského dedičstva, ktoré nám zanechali cirkevní otcovia a ktoré sú veľmi aktuálne aj pre človeka dneška.

Veronika Pétiová

Vedecký pokrok ako filozofický problém

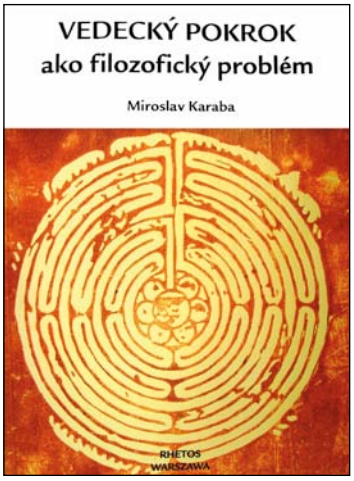

Prírodná veda býva často odčlenená od iných sfér ľudskej kultúry najmä v súvislosti s jej progresívnym charakterom, v ktorom sú – na rozdiel od náboženstva, morálky, politiky či filozofie – jasne formulované normy a kritériá na klasifikáciu zlepšení a zdokonalení prírodovedného poznania. Spôsob, akým interagujeme so svetom prírody a všetkým, čo nás obklopuje, spôsob, akým o tom premýšľame a akým to chceme zachytiť, sa v priebehu vývoja spoločnosti menil a aj naďalej bude meniť. Ako však tieto zmeny chápať? Aký druh činiteľov (spoločenských, historických, kultúrnych, politických, inštitucionálnych) determinuje vývoj vedy? Prečo boli určité názory na fyzikálny svet prijaté a iné odmietnuté? Ako spojiť kontinuitu vedeckej tradície s ruptúrami vyskytujúcimi sa zavše v niektorej vednej disciplíne?

Monografia doc. PhDr. Miroslava Karabu, PhD., *Vedecký pokrok ako filozofický problém* prináša pohľad na základné riešenia problému vedeckého pokroku a mechanizmu vývoja vedeckého poznania. Analyzuje vybrané inkorporačné, revolučné a deskriptívne teórie vedeckého pokroku, aby sa nakoniec ukázalo, že vedecká prax je príliš komplexným systémom na to, aby bola vymedzená jedným partikulárnym prístupom.

Martin Csontos

Komentár ku knihe Exodus

Dňa 24. apríla 2013 sa uskutočnila v aule TFTU v Bratislave prezentácia knihy Komentáre k Starému zákonu 3 – Exodus. Prítomných privítal prodekan pre vedu a výskum TFTU ThDr. Cyril Šesták SJ, PhD. Publiku sa z 13-členného kolektívu autorov prihovoril najprv editor publikácie Dr. Jozef Tiňo z Ústavu biblických štúdií TFTU, ktorý výstižne priblížil priebeh vzniku knihy a viacročnú spoločnú prácu autorov. V druhom príspevku Blažej Štrba z katedry biblických vied na Teologickom inštitúte v Badíne RKCMBF UK, ukázal prítomným prostredníctvom niekoľkých vybraných prvkov na bohatosť a krásu textu knihy Exodus, ako aj na hĺbku a možnosti jeho chápania. Následne Dr. Lucia Hidvéghyová uviedla publikum do rabínskych komentárov knihy Exodus a ich vývoja.

Bezmála tisícstranová kniha vyšla vo vydavateľstve Dobrá kniha. Ponúka odbornej i širokej verejnosti nový preklad Knihy Exodus, jazykové poznámky a komentáre, ale aj aplikácie pre pastoračnú prax.

Peter Kvetan

Páter Milan Lach SJ sa stal biskupom

19. apríla Svätý Otec František vymenoval pátra SEODr. Milana Lacha SJ, za pomocného biskupa pre Prešovskú gréckokatolícku archieparchiu. Nový biskup je vo veku 39 rokov najmladším z členov Konferencie biskupov Slovenska. Páter Milan pôsobil na našej fakulte ako prodekan pre zahraničné vzťahy a pre rozvoj, taktiež vyučoval kresťanskú spiritualitu a spiritualitu kresťanského Východu. Jeho odbornou špecializáciou je východná kresťanská spiritualita, z ktorej získal aj doktorský titul na Východnom Pápežskom inštitúte. Biskupská vysviacka sa uskutoční v sobotu 1. júna v Bazilike minor v Ľutine.

Novovymenovanému pomocnému biskupovi srdečne blahoželáme a zároveň mu ďakujeme za jeho prácu na našej Teologickej fakulte. Vyprosujeme pre neho Božie požehnanie a silu do ďalšej práce. *Veronika Pétiová*

Právnická fakulta

III. medzinárodná konferencia „ROZVOJ JAVNEJ UPRAVE“

Veleučilište Lavoslava Ružičku vo Vukovare v Chorvátsku organizovalo v dňoch 19. a 20. apríla 2013 III. medzinárodnú konferenciu zameranú na rozvoj verejnej správy v právnom priestore Európskej únie. Konferenciu usporiadala uvedená ustanovizeň zámerne vzhľadom na blížiaci sa termín vstupu Chorvátskej republiky do Európskej únie. Dňa 1. júla 2013 sa Chorvátsko stane 28. členom Európskej únie a zväčší jej výmeru o 56 595 štvorcových kilometrov a zvýši počet obyvateľov únie o 4,4 milióna ľudí.

Veleučilište Lavoslava Ružičku preto ako partnerská organizácia na konferenciu pozvala aj zástupcov Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Preto zastupoval Právnickú fakultu Trnavskej univerzity v Trnave v programovom výbore konferencie doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD., prodekan Právnickej fakulty Trnavskej univerzity pre zahraničné vzťahy a pre styk s verejnosťou.

Plenárne zasadnutie konferencie otvorila svojím príhovorom dekanka Veleučilišta Lavoslava Ružičku vo Vukovare prof. Dr. sc. Gordana Bujišić. V rámci úvodnej časti plenárneho rokovania podporili vedecký zámer konferencie aj zástupcovia Vukovarsko-srijemského kraja a mesta Vukovar. Program plenárnej sekcie vedecky podporili aj pedagógovia z Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. So spoločným referátom na tému – Good administration principles as the tool on the enforcement of EU law in the field of administrative liability – vystúpili prof. JUDr. Soňa Košičiarová, PhD., a doc. JUDr. Tomáš Strémy, PhD. Príspevok s názvom – Principles of administrative liability within the scope of Schengen Agreement – predniesol JUDr. Michal Maslen. Okrem chorvátskych a slovenských účastníkov sa na konferencii zúčastnil aj Dr. Adrián Fábián, Ph.D., z Právnickej fakulty Univerzity v Pécsi v Maďarsku. Svoje vystúpenie zameral na otázky postavenia samosprávnych územných jednotiek v Maďarsku. Svoj referát preto nazval – The main elements of the relations between the European Union and the Hungarian local governments.

Na druhý deň pokračovalo rokovanie konferencie v jednotlivých sekciách, ktoré organizátori zamerali na vzťah Európskej únie a verejnej správy. Obsahovo zahŕňali ďalšie sekcie otázky marketingu vo verejnej správe, manažmentu verejnej správy, úpravu verejnoprospešných služieb, problematiku E-Governmentu, financovania verejnej správy a sociálneho rozvoja verejnej správy.

Po obsahovej stránke možno toto vedecké podujatie považovať za prínosné. Autori referátov reagovali na aktuálne otázky vývoja verejnej správy, najmä na jej vzťah k Európskej únii. Uvedené úsilie autorov organizátori konferencie premietli do zborníka z konferencie, v ktorom uverejnili jednotlivé referáty účastníkov konferencie.

Michal Maslen

Česko-slovenský vedecký seminár o autorskom práve

Dňa 10. apríla 2013 sa v priestoroch malej kongresovej sály vydavateľstva Slovenskej akadémie vied v Bratislave uskutočnil v poradí tretí česko-slovenský vedecký seminár o autorskom práve na tému *Nová koncepcia autorského práva*.

Vedecký seminár sa uskutočnil pri príležitosti 15. výročia založenia Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. O organizáciu sa postaral Ústav práva duševného vlastníctva PF TU v Trnave v spolupráci s Ústavom štátu a práva Slovenskej akadémie vied. Seminár sa konal v rámci projektu VEGA *Duševné vlastníctvo a podpora kultúry, vzdelania, vedy a priemyslu v poznatkovo orientovanej spoločnosti*, ktorý sa realizuje na Právnickej fakulte.

Garantmi podujatia boli *JUDr. Zuzana Adamová, PhD.,* riaditeľka Ústavu práva duševného vlastníctva PF TU v Trnave, *JUDr. Barbora Králičková, PhD.,* z Ústavu štátu a práva SAV a *prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.,* z Právnickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Na seminári sa zúčastnilo takmer 70 odborníkov a záujemcov o oblasť autorského práva.

Tematicky sa seminár delil na tri hlavné bloky so zameraním na špecifickú problémovú oblasť autorského práva, a to: Prevoditeľnosť práv; Výnimky a obmedzenia a Kolektívna správa práv. Problematiku prevoditeľnosti práv uviedol v hlavnom príspevku prof. Telec. V rámci panelovej diskusie prvého bloku vystúpila doc. Gregušová analýzou problematiky slobodného softvéru, licenčnými možnosťami a nevhodnosťou chránenia počítačového programu prostredníctvom autorského práva. Posledný príspevok o právnych aspektoch prevodu doménových mien patril Mgr. Černému. V prípade obchodných spoločností je na prevod potrebný súhlas najvyššieho orgánu spoločnosti, pričom prevod by sa mal realizovať zmluvou o predaji časti podniku (daný postup ale neumožňuje legálny prevod práv, ale skôr ekonomické zhodnotenie).

Hlavnou témou druhého bloku, v ktorom sa predstavili doc. Polčák, JUDr. Adamová a Mgr. Husovec, boli výnimky a obmedzenia autorského práva. Problémom, na ktorom sa prednášajúci zhodli, zostáva samotný systém obmedzení, kde máme vytvorenú štruktúru oprávnených použití diel, ktorá je následne limitovaná aplikáciou trojkrokového testu, čo spôsobuje značnú mieru právnej neistoty.
Podstatou záverečnej, tretej časti semináru boli príspevky JUDr. Škreka a JUDr. Králičkovej o fungovaní a koncepcii kolektívnej správy práv so zameraním na pripravovanú európsku smernicu, ktorá môže výrazne pozmeniť spôsob trhového pôsobenia a aplikáciu súťažných právnych predpisov aj v oblasti kolektívnej správy práv. Súčasťou bloku bola aj problematika osirelých diel spolu s identifikáciou možných riešení Mgr. Prchalom, a to: vytvorenie smernice; model zákonných licencií; model rozšírenej kolektívnej správy práv a iné. Na záver zostáva len dúfať, že názory a pripomienky, ktoré odzneli počas seminára, sa podarí zapracovať do legislatívneho znenia, prípadne inej iniciatívy na zlepšenie nielen slovenského, ale aj európskeho autorského práva.

Richar Bednárik, Juraj Vivoda

Vedecká študentská konferencia 2013

Dňa 4. apríla 2013 sa na pôde Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave uskutočnil už šiesty ročník Vedeckej študentskej konferencie. Túto udalosť podobne ako v predchádzajúcich rokoch organizovala ELSA Trnava v spolupráci s Právnickou fakultou. Účastníci konferencie boli rozdelení do piatich sekcií podľa obsahového zamerania príspevku (Sekcia ústavného práva, správneho práva, finančného práva a práva životného prostredia; Sekcia medzinárodného a európskeho práva a medzinárodných vzťahov; Sekcia občianskeho a obchodného práva; Sekcia historicko-právna, rímsko-právna, teórie práva a sociologického výskumu; Sekcia trestného práva, kriminológie a forenzných disciplín), pričom celkovo sa zapojilo 24 študentov. Hoci v porovnaní s minulým ročníkom sa zúčastnilo menej uchádzačov, príspevky nestratili na svojej odbornosti. Príspevky v jednotlivých sekciách hodnotila 3 až 5-členná komisia, ktorú tvorili vyučujúci a jeden študent. Úlohou každého účastníka bolo zaujať komisiu svojím príspevkom, ktorá na záver vyhodnotila jednotlivé príspevky a vybrala víťazov, čo však nebolo pre ňu vôbec jednoduché. Víťazí získali spolu s výherným diplomom aj knižné ceny a finančné štipendiá. Víťazné príspevky budú zároveň publikované v zborníku, ktorý vyjde v elektronickej podobe. Okrem toho každý účastník Vedeckej študentskej konferencie získal certifikát o účasti.

Chcem sa poďakovať fakulte za spoločnú organizáciu, pomoc a financovanie konferencie, predovšetkým pani dekanke prof. JUDr. Helene Barancovej, DrSc., a taktiež doc. JUDr. Miroslave Vráblovej, PhD. Vďaka patrí aj členom komisií, ktorí sa podujali na neľahkú úlohu pri hodnotení príspevkov. Taktiež ďakujem celému organizačnému tímu ELSA Trnava, ktorý pomáhal pri organizácii konferencie. V mene ELSA Trnava blahoželám všetkým víťazom k ich úspechu. Rada by som pogratulovala aj ostatným zúčastneným, ktorých príspevky síce neboli víťazné, ale určite priniesli niečo nové a zaujímavé. Dúfam, že sa o rok všetci stretneme a Vedecká študentská konferencia naďalej zostane peknou tradíciou na pôde našej fakulty.

Jana Kolejáková,
director pre Semináre a Konferencie ELSA Trnava

Medzinárodný rímsko-právny Moot Court

ELSA Trnava v spolupráci s Katedrou rímskeho a cirkevného práva zorganizovala Fakultné kolo Medzinárodného rímsko-právneho Moot Courtu s následným pokračovaním finálnym kolom v Olomouci. Fakultné kolo sa uskutočnilo 17. apríla 2013 v priestoroch Právnickej fakulty v Trnave od 14:00 v Collegium Novum prípravou súťažiacich a následne od 15:00 oficiálnym otvorením súťaže pani prodekankou JUDr. Mgr. Martinou Gajdošovou, PhD., a ústnou prezentáciu vypracovaných úloh jednotlivými súťažnými tímami.
Súťažiaci mali hodinu na vypracovanie zadaní z oblastí rímskeho práva a podľa vyžrebovaného poradia vystupovali pred komisiou a početným publikom zo študentov fakulty.
Vyhodnotenie súťažiacich mala na starosti komisia z Katedry rímskeho a cirkevného práva zložená z pána Mgr. Petra Macha, PhD., a pána Mgr. Mateja Pekarika PhD. Na fakultnom kole sa zúčastnili tímy v zložení: Bc. Martin Bako a Bc. Soňa Bojkovská, druhým tímom bol Bc. Juraj Popper a Bc. Juraj Figura a posledný tím zastupovali Juraj Marček, Petra Lukáčiková a Tomáš Čík. Bc. Martin Bako a Bc. Soňa Bojkovská tvorili víťazný tím s najlepším odborným vypracovaním a ústnym prejavom a budú reprezentovať 19. apríla 2013 Právnickú fakultu v Trnave vo finále v Olomouci.

(Richard Krajňák, ELSA Trnava)

KONTEXTY R.G.B

Pod týmto názvom sa v Galérii Miloša Alexandra Bazovského v Trenčíne uskutočnila výstava prác pedagógov a študentov Katedry pedagogiky výtvarného umenia Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave. Výber z tvorby Cyrila Blažu, Romana Gajdoša, Veroniky Rónaiovej a študentov KPVU Pedagogickej fakulty si návštevníci mohli pozrieť od 16. marca do 28. apríla 2013.
Časť z nej vám sprístupňujeme aj v našom časopise spolu s tlačovou správou o výstave.

Dá sa vôbec umenie učiť? A čo sa dá učiť z toho, čomu hovoríme UMENIE...?
Takéto otázky nutne prichádzajú na myseľ umelcovi, ktorý by v pozícii pedagóga rád odovzdal niektoré vlastné myšlienky svojim žiakom. V prípade pedagógov, školiacich budúcich pedagógov a animátorov výtvarného umenia, tento proces poskytuje širokú paletu indícií a námetov v príprave na možnú vlastnú tvorbu a hlavne interpretáciu umeleckých diel a ich prezentáciu. Výstava tak podáva divákovi možnosť nahliadnuť na túto umeleckú skúsenosť v dvoch úrovniach.
Traja pedagógovia z katedry pedagogiky výtvarného umenia Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity – Cyril Blažo, Roman Gajdoš a Veronika Rónaiová ponúkajú na tejto výstave divákovi uvažovanie o tom, nakoľko je ich nezávislý, individuálny výskum na poli troch klasických médií maľby, kresby a grafiky čitateľný cez vizuálny jazyk aj v prácach ich študentov.
Pre **Cyrila Blaža (1970)** sú charakteristické vtipné komentáre a intervencie, drobné kolážovité príbehy a „vykĺbené“ situácie, kde naoko laxným prístupom k umeleckej tvorbe a minimálnymi posunmi dosahuje maximálny účinok. Sme svedkami podivných stretnutí komína na chrbte slona, Bratislavského hradu na odrezanom pníku či spolujazdectvo autora na Cvengrošovej biateku pred národnou bankou a pod. (Printy, 2008).
U maliara **Romana Gajdoša (1983)** ide pri organizovaní obrazovej plochy zdanlivo o protikladnú polohu prezentácie synergie fotorealizmu a postgeometrickej abstrakcie. Premyslenou farebnou a tvarovou redukciou dosahuje na ploche silný 3D efekt a obrazovú architektúru priestoru (Dokonalá prázdnota – verzia A, 2009).
Veronika Rónaiová (1951), ktorá sa v 70. rokoch pohybovala v rámci klasického závesného obrazu, v súčasnosti uprednostňuje postkonceptuálne a mediálne postupy v súvislosti s definíciou obrazu. Používa autocitácie, apropriácie a intervencie do vlastných obrazov zo 70. a 80. rokov. Ich prekreslením, kompresiou, vzniká znejasnený, sofistikovaný obraz predlohy, v ktorom sa reálne prvky navzájom vyrušili a menia sa na abstraktnú kompozíciu. Pôvodný obraz je vystavený ako konfrontácia na dešifrovanie kompresie (Remake 1., 2., 3.,2006/7).
Filozofia na výstave prezentovaného študijného programu ateliérov maľby a grafiky Katedry pedagogiky výtvarného umenia, nie je založená na individuálnych výkonoch študentov, ale chce poukázať na procesuálnosť s postkonceptuálnymi východiskami realizovanými cez médium maľby, kresby, grafiky a obrazovej inštalácie. Na vybraných prácach možno teda sledovať jednotlivé umelecké koncepcie v procese metodického formovania študenta a oboznamovania s jednotlivými umeleckými technikami a technologickými postupmi v súvislosti s dejinami umenia. Samozrejme, berúc do úvahy vznik nových autorských techník, ktoré táto skúsenosť prináša. Dané skúsenosti tak môžu študenti po absolvovaní zužitkovať ako animátori výtvarného umenia a pedagógovia nielen v galerijnej praxi.

Podtextom výstavy je akési sebareflexívne nahliadnutie na viac ako desaťročné aktívne pôsobenie umelcov v role pedagógov zo strany V. Rónaiovej a C. Blaža na PdF TU. V prípade R. Gajdoša sa ponúka zážitok pedagóga, tvorcu umeleckého diela, ktorý je zároveň bývalým študentom oboch umelcov.

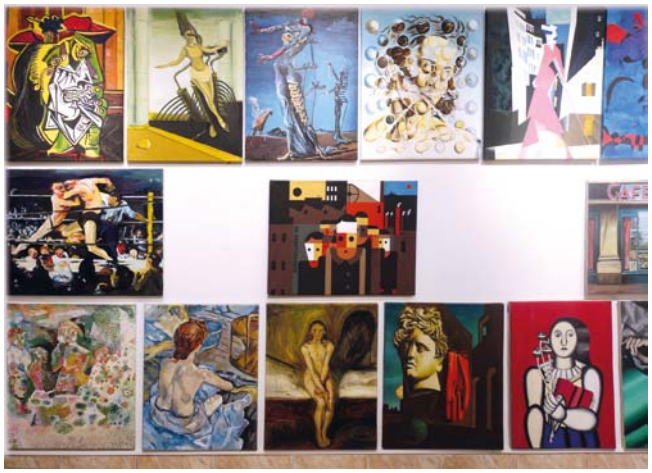

Foto 01 – inštalácia z vybraných prác študentov druhého ročníka Ateliéru – Maľba 2, LS 2005 – 2012 na zadanie „Interpretácie majstrov z dejín umenia“. Na tejto téme si študenti overia klasické maliarske postupy a technológie cez vďačnú a v dejinách výučby výtvarného umenia časom overenú metódu.

Foto 02 – inštalácia z prác študentov, autentických kresliacich dosiek a pracovných pomôcok zo školského ateliéru, vyvolávajúca pracovnú atmosféru maliarskeho ateliéru katedry...

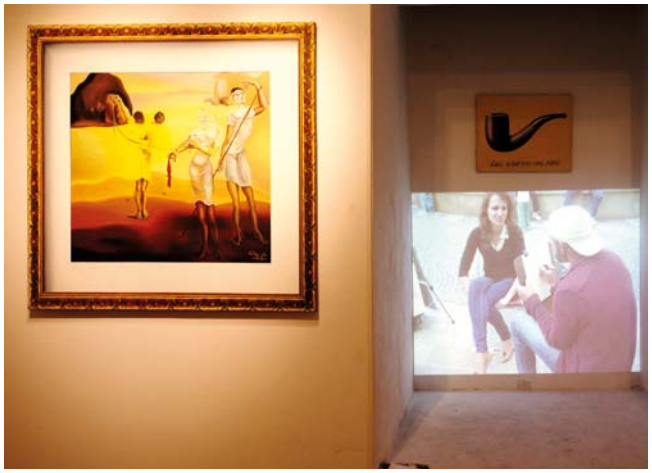

Foto 03 – Brikoláž študentky druhého ročníka K. Jánošíkovej na tému „Interpretácie majstrov z dejín umenia“ a video bakalárskej práce K. Ílešovej, študentky 3. ročníka KPVU

Foto 04 – inštalácia z prác študentov druhého ročníka Ateliéru – Maľba 2, LS 2009 - 2012 na tému „Titulka časopisu“ zmeniť význam, vizuálny aj verbálny, vybraného – aktuálneho časopisu, v maliarskej technike olej alebo akryl na plátne, 60 x 45 cm

Keby som mala možnosť vrátiť čas, išla by som na Erasmus znova...

Autorka v prvom rade tretia sprava

Keď som uvidela na fakultnej nástenke výzvu na prihlásenie sa do programu Erasmus, povedala som si, že si nenechám ujsť túto lákavú ponuku a využijem všetky možnosti, ktoré mi fakulta ponúka. Odovzdala som prihlášku, zúčastnila sa na dvoch pohovoroch a čakala som, aký bude výsledok.

Keď mi kamarátka oznámila „Zuzi, dostali sme to!“, nechcela som tomu uveriť. Napriek tomu, že som si Erasmus pobyt sama vysnívala a aj zariadila, bolo mi s blížiacim sa dátumom odchodu stále viac a viac smutno. „Opúšťala“ som rodinu, kamarátky a jediné mesto, ktoré som poznala. Ja, ktorá som celý svoj život prežila v Trnave, som sa zrazu chystala na pár mesiacov do Mníchova. Strach bol našťastie menší ako snaha vyskúšať niečo nové, a tak som predsa len odišla.

Hneď na druhý deň ráno som ho spoznala – mesto, ktoré ma odvtedy neskutočne veľa naučilo a ktoré je pre mňa dodnes tým najúžasnejším miestom na život. Ďalším veľmi príjemným šokom bola pre mňa univerzita. Interiér nebol luxusnejší ako ten, ktorý máme k dispozícii na PF TU. Jediným podstatným rozdielom boli kvalitné projektory v každej prednáškovej sále. Prekvapili ma predovšetkým prednášajúci, ktorí chodili na prednášky bez výnimky dokonale pripravení a prednášali najlepšie, ako vedeli, doktorandi, ktorí na seminároch trpezlivo odpovedali na všetky otázky zahraničných študentov, nekonečné knižnice plné užitočnej literatúry, v ktorých sa nebolo treba pri vstupe registrovať, školská menza s veľkým množstvom výborných jedál alebo úžasne lacný vstup na športoviská rôzneho druhu pre všetkých študentov a zamestnancov vysokých škôl.

Zoznámila som sa tu s množstvom študentov z rozličných krajín sveta. Bolo veľmi zaujímavé pozorovať, akú veľmi podobnú mentalitu mali niektoré národnosti a naopak, ako bolo na niektorých vidieť, že „sú z iného cesta“. Semester plynul ako voda a priplavil so sebou závratne rýchlo skúškové obdobie. Niektoré skúšky sa skladali z prípadovej štúdie. Pri ústnych skúškach to bola zakaždým veľmi príjemná diskusia na odbornú tému. Každý skúšajúci sa mi na záver poďakoval za účasť a poprial všetko dobré do budúcnosti.

Pomaly sa niektorí z nás začali lúčiť. O pár týždňov prišiel rad aj na mňa a zopakovala sa situácia spred pol roka – z Mníchova sa mi odchádzalo rovnako ťažko ako z Trnavy. Na jednej strane som sa domov veľmi tešila, na druhej strane mi bolo ľúto, že prídem o ten študijný luxus, ktorý mi Mníchov ponúkal. Napr. power-pointové prezentácie, ktoré tam takmer každý využíval a ktorými sa stali prednášky pochopiteľnejšie, na sústavnú prácu so zákonom namiesto učenia sa jeho obsahu naspamäť, na riešenie prípadových štúdií na seminároch, ktorých správne riešenie sme si mali možnosť ihneď po vyučovacej hodine preveriť na web-stránke fakulty.

Aj keď sa to nezdá, ale tento spôsob výučby bol oveľa zaujímavejší, ako učenie sa textu zákona naspamäť. Riešením prípadových štúdií som sa naučila oveľa viac, ako tým „memorovacím“ spôsobom a navyše som zistila, že takto získané vedomosti sú oveľa trvácnejšie. Najdôležitejšie bolo, že mi vyučujúci z Mníchova ukázali, ako by mal právnik v praxi myslieť, keď potrebuje vyriešiť problém. Okrem toho som na vlastné oči videla, ako sa dobre spolupracuje s človekom, ktorý má svoju prácu naozaj rád. Dopriala by som každému študentovi, aby aspoň raz za život zažil také prednášky, aké máva p. profesor Lorenz z medzinárodného práva súkromného. Na Slovensku sa jeho výkladu vyrovná málokto. V žiadnom prípade si nedovolím tvrdiť, že na PF TU nie sú vyučujúci, ktorí by svoju prácu nerobili oduševnene. Študenti, ktorí chodili na prednášky p. profesora Blaha, profesora Prusáka, profesorky Krskovej, alebo docenta Matláka by o tom určite vedeli rozprávať. Mníchov bol však výnimočný tým, že každý jeden vyučujúci zo seba vydával to najlepšie. Rovnako by som každému dopriala, aby zažil podnetné akademické diskusie o tom, ako treba vyriešiť prípadovú štúdiu, pretože na mne zanechali výrazné stopy. Erasmus pobyt odporúčam každému študentovi, pretože štúdium v zahraničí ponúka okrem jazykového vzdelávania aj možnosť všeobecne si rozšíriť obzory, okúsiť štúdium na uznávanej univerzite a v neposlednom rade učí tolerancii.

Zuzana Francúzová

Insígnie Trnavskej univerzity

Insígnie univerzít a fakúlt sú oddávna neodmysliteľnou súčasťou akademických obradov a už od stredoveku sa používali pri verejných slávnostiach, inauguráciách, promóciách či zhromaždeniach akademických inštitúcií. Prostredníctvom insígnií sa tiež oficiálne prepožičiavali univerzitné úrady a tituly a používali sa aj pri jurisdikcii s členmi akademickej obce, čím sa insígnie stávali symbolom akademických práv a slobôd.
Výnimkou nebola ani pôvodná Trnavská univerzita – všetky jej fakulty mali svoje vlastné pečate, žezlá a jej hodnostári používali predpísané slávnostné odevy – taláre. Univerzita mala tiež vyhotovenú svoju zástavu, pečať, žezlo rektora a už v období svojho vzniku vydávala zlaté i strieborné pamätné medaily. Navyše všetky akademické obrady na pôde univerzity mali slávnostný ráz, pričom priebeh ceremónií bol presne určený.
Aj súčasná Trnavská univerzita, verná historickým tradíciám, si dala vyhotoviť vlastné univerzitné insígnie, ktoré zdôrazňujú jej osobitú identitu, ale aj nespornú spätosť so svojím sídlom – mestom Trnava. Jej insígniami sú znak a pečať univerzity, žezlo a reťaz rektora s medailou, dekanské a prodekanské reťaze s medailou a žezlo dekana. Okrem toho rektor univerzity a dekani fakúlt na znak úcty a ocenenia udeľujú aj univerzitné vyznamenania – pamätné medaily.

Znak univerzity

Pri zvažovaní podoby znaku univerzity ovplyvnili autorov návrhu viaceré faktory: názov univerzity – zdôrazňujúci jej sídlo v Trnave, priaznivý postoj vedenia mesta k vzniku Trnavskej univerzity a v neposlednom rade aj historická väzba a odkaz na tradície pôvodnej univerzity. Prevziať z emblému mesta Kristovu tvár navrhol prvý predseda Akademického senátu Trnavskej univerzity Michal Slivka; historik a pedagóg univerzity profesor Jozef Šimončič vypracoval ideový návrh a finálnu podobu znaku univerzity dal akademický sochár Anton Gábrik. Používanie tohto emblému ako oficiálneho znaku Trnavskej univerzity nariadil rektor univerzity 29. septembra 1993. Znak univerzity tvorí v kruhovom poli vyobrazenie hlavy Krista s krížovým nimbom, výtvarne vychádzajúce zo stredného znaku mesta Trnava, v hornej časti v kruhopise je majuskulný nápis v latinskom jazyku UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, v dolnej časti je nápis v slovenskom jazyku majuskulou 19 TRNAVA 92. Pole kruhopisu je ohraničené po vnútornej a vonkajšej strane tenkou plnou čiarou.

Pečatidlá univerzity

V prvých mesiacoch svojej existencie Trnavská univerzita nesídlila v súčasnej budove (priestory boli v rekonštrukcii), preto prvé odtlačky pečiatok z roku 1992 niesli ešte adresu Paulínska 16. Na dôležité listy (napríklad do zahraničia) alebo na listiny osobitného charakteru (doklad o udelení titulov Dr. h. c., DrSc., a pod.). univerzita používa pečatidlo s drevenou rúčkou, ktoré v roku 1993 vyhotovil Anton Gábrik. V strede pečatného poľa je vyobrazený znak Trnavskej univerzity – hlava Krista s krížovým nimbom, v hornej časti kruhovej pečate je majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, dolu slovensky 19 TRNAVA 92. Priemer pečate je 38 mm.

V súčasnosti sa na oficiálne dokumenty vydávané univerzitou používa pečať, v strede pečatného poľa je štátny znak Slovenskej republiky. V hornej časti kruhovej pečate je majuskulný slovenský kruhopis TRNAVSKÁ UNIVERZITA, dolu minuskulou V Trnave a pod štátnym znakom poradové číslo pečiatky -1-. Priemer pečate je 38 mm.

Pamätné medaily

Pri príležitosti 10. výročia obnovenia univerzity sochár Milan Ormandík vyhotovil pamätnú medailu Trnavskej univerzity. Na averznej strane pamätnej medaily je znázornená hlava Krista s krížovým nimbom a kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, dolu 1635 TRNAVA 1992. Na reverze sa nachádza sediaca postava zakladateľa pôvodnej Trnavskej univerzity kardinála Petra Pázmaňa, držiaceho jej zakladaciu listinu. Vľavo od postavy je historická budova univerzity, napravo Katedrála sv. Jána Krstiteľa a nad kreslom erb rodiny Pázmaňovcov znázorňujúci tri pštrosie perá. Vonkajší obvod medaily je lemovaný stuhou s nápisom PETRUS CARDINALIS PAZMANY FUNDATOR UNIVERSITATIS, dolu MDCXXXV (v preklade *Peter kardinál Pázmaň, zakladateľ univerzity, 1635*). Vľavo dole pri kresle je značka Kremnickej mincovne: MK. Na hladkej obvodovej časti je číslovanie medaily od 1 – 100. Medaila má priemer 80 mm, vyrobená je z tombaku – zliatiny medi a zinku, zlatožltej až červenej farby.

V roku 2007, pri príležitosti 15. výročia obnovenia Trnavskej univerzity, sochár Milan Ormandík vyhotovil novú pamätnú medailu. Na averznej strane medaily je vyobrazená hlava Krista s krížovým nimbom a majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, dolu slovensky 1635 TRNAVA 1992. Na reverze sú znaky piatich fakúlt – v strede hore znak filozofickej fakulty, vpravo hore znak pedagogickej fakulty, vpravo dolu znak právnickej fakulty, vľavo dolu znak fakulty zdravotníctva a sociálnej práce a vľavo hore znak teologickej fakulty. V hornej časti je majuskulný slovenský kruhopis 15. VÝROČIE OBNOVENIA TRNAVSKEJ UNIVERZITY, dolu TRNAVA. Medaila má priemer 70 mm a je vyrobená z tombaku.

Pri významných príležitostiach univerzity sa tiež udeľuje špeciálna pamätná medaila, a to osobnostiam, ktoré sa zaslúžili o rozvoj a šírenie dobrého mena Trnavskej univerzity. Táto medaila sa tiež udeľuje počas slávnostných promócií v rámci ceny rektora najlepším absolventom univerzity.

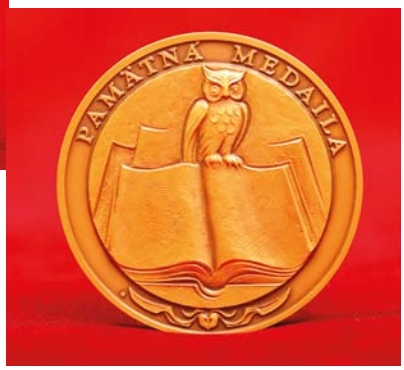

Na averznej strane medaily je vyobrazená hlava Krista s krížovým nimbom a majuskulný latinský kruhopis UNIVERSITAS TYRNAVIENSIS, dolu slovensky 1635 TRNAVA 1992. Na reverze je otvorená kniha a na jej vrchnej časti sediaca sova, symbolizujúca múdrosť. V hornej časti je majuskulný slovenský kruhopis PAMÄTNÁ MEDAILA. Medailu s priemerom 60 mm vyhotovil Milan Ormandík. Vyrobená je z tombaku.

Marián Manák
Ústav dejín TU v Trnave

PhDr. Petra Gergelová, PhD.

je prvý vedecký pracovník Slovenskej republiky pracujúci pre European Food Safety Authority (EFSA), Agentúru Európskej únie, so sídlom v talianskej Parme. Poslaním agentúry je výkon odhadu rizika pre zdravie Európskej populácie vyplývajúceho z potravín. Dr. Gergelová pracuje na pozícii Scientific Officer na oddelení Dietary and Chemical Monitoring Unit a v prevažnej miere sa venuje odhadu expozície kontaminantom z potravín, ktorý slúži Európskej komisii pre rozhodovanie a prijímanie opatrení na zníženie rizika. Je absolventkou Trnavskej univerzity, Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce, odbor Verejné zdravotníctvo.

2012 – Scientific Officer, Agentúra EFSA, Parma, Taliansko
2011 – 2012 vyslaný národný expert, Agentúra EFSA, Parma, Taliansko
2008 – 2011 vedeckovýskumný pracovník na Fakulte medicíny a chirurgie Parmskej univerzity v Parme, Taliansko, Oddelenie priemyselnej toxikológie. Člen vedeckého tímu zaoberajúceho sa vývojom a validáciou inovatívnych neinvazívnych metód hodnotenia poškodenia dýchacích ciest
2008 – 2009 vedecké štipendium udelené European Respiratory Society, realizované na Parmskej univerzite, Taliansko
2004 – odborná asistentka na FZSP, Katedre verejného zdravotníctva
2001 – 2004 interná doktorandka na FZSP, Katedre verejného zdravotníctva
1997 – 2001 študentka FZSP, odbor Verejné zdravotníctvo

Prečo ste sa rozhodli študovať na TU? V ktorých rokoch ste študovali a aký študijný smer?

Keď som koncom 90. rokov končila Strednú zdravotnícku školu, odbor Verejné zdravotníctvo bol relatívne nový a atraktívny. Bola to zároveň veľká výzva, keďže v tom čase sa prijímalo do prvého ročníka len niečo cez dvadsať študentov. K zdravotníckemu zameraniu som mala vždy blízko, nie som prvá v našej rodine, kto sa vybral týmto smerom. Keďže som mala vyššie ambície ako stredoškolské zdravotnícke vzdelanie, ale zároveň som nechcela študovať medicínu, odbor verejné zdravotníctvo bolo pre mňa tou najlepšou alternatívou.

Ako si spomínate na roky štúdia a čo Vám univerzita dala do života?

Asi ako pre každého študenta, študentské „bezstarostné“ obdobie patrí k najkrajším v mojom živote. S láskou v srdci nosím dodnes trvajúce priateľstvá a s nesmiernou úctou spomínam na profesorov a pedagógov, ktorí ovplyvnili a podporili ďalšie kroky môjho profesionálneho smerovania. Za všetkých spomeniem prof. Krčméryho a prof. Rusnáka, bez podpory ktorých by moje skúsenosti v zahraničí nikdy nemohli začať.
Momentálne pracujem pre Agentúru EÚ EFSA a v tomto medzinárodnom a multikulturálnom prostredí som si uvedomila, ako veľmi je moderný odbor Verejné zdravotníctvo cenený. Som hrdá na to, že v mojej rodnej krajine je implementovaný ako vysokoškolský študijný odbor, pretože to nie je zatiaľ možné vo všetkých krajinách Európy. Je nesmierne potešujúce počuť uznanie a pozitívne reakcie na aktivity našej katedry od medzinárodne uznávaných odborníkov.

Ako ste sa dostali na zahraničné pracovisko a čo Vám táto skúsenosť priniesla?

Myslím, že za tým bol dobre namiešaný kokteil náhody, šťastia, ale aj veľkého úsilia a ambicióznosti. Moja úplne prvá skúsenosť na zahraničnom pracovisku začala jednoduchým listom napísaným na základe vlastnej iniciatívy a odoslaným zahraničným inštitúciám so žiadosťou o neplatenú stáž. Pravdupovediac, milo ma prekvapilo toľko pozitívnych odpovedí. Nakoniec som si vybrala pracovisko v talianskej Parme, keďže výskumnými aktivitami bolo najviac príbuzné mojim. Musím podotknúť, že išlo skutočne o neplatenú stáž a fungovať v zahraničí na vlastné náklady bolo nesmierne náročné. Neskôr prišli ponuky na finančne hodnotenú prácu, avšak prvé roky v zahraničí bol môj život obmedzený na veľmi skromné podmienky.
Táto skúsenosť nenahraditeľne podporila môj profesionálny i osobnostný rast, pomohla mi postaviť sa na vlastné nohy a zabojovať, keď treba. A pomohla mi tiež pochopiť, že každé úsilie bude splatené aj s úrokmi v budúcnosti.
Nič z tohto by však nebolo možné bez súhlasu p. rektora prof. Šmida, bývalého p. dekana, prof. Rusnáka a súčasného p. dekana prof. Bošáka, ktorí moje pôsobenie v zahraničí podporili a zároveň mi naďalej umožňujú zostať v profesionálnom kontakte s Trnavskou univerzitou.

Čo je najťažšie na začiatku práce v cudzine a čo Vám pomohlo pri prekonávaní prekážok?

Mladý človek bez skúseností je konfrontovaný s inou kultúrou a odlišnými reakciami ľudí, ktoré možno neočakáva. Ja osobne mám negatívnych skúseností málo, naopak, bola som milo prekvapená ústretovosťou v pracovnej, ale i osobnej rovine, napríklad pri vybavovaní formalít pre život v cudzine. Možno je to tým, že predsa len v západnej Európe sú viac zvyknutí na spolužitie s cudzincami, ako je to u nás na Slovensku. Počas týchto rokov sa zrodili priateľstvá na celý život, ktoré si nesmierne vážim.

Čo je pre vedeckého pracovníka dôležité?

Na začiatok mať dobrú vedeckú myšlienku! Odhodlanie, ambíciu a ochotu uskromniť sa na začiatku svojej kariéry. A čo sa týka práce v zahraničí, bezpodmienečne ovládanie cudzích jazykov, dnes je už konkurencia obrovská a často sa stane, že sa na interview do zamestnania stretnete s protikandidátmi ovládajúcimi minimálne tri cudzie jazyky.

Udržiavate kontakty so Slovenskom?

Áno, veľmi úzke a teší ma, že okrem tých osobných s kolegami z katedry a fakulty, mám naďalej možnosť udržiavať aj spoluprácu na poli vedeckom. Slovensko je moja srdcová záležitosť a vždy sa sem rada vraciam.

Čo by ste súčasným študentom odkázali?

...že investícia do seba samého a do svojho profesionálneho rastu sa vždy vyplatí, aj keď na začiatku často treba zaťať zuby. Európske pracovné prostredie je plné príležitostí, netreba sa báť alebo stratiť odvahu po prvom odmietnutí. Ak jeden z desiatich pokusov vyjde, je to veľký úspech!

Bohumil Chmelík

Ján Jozef ZELENAI
– posledný rektor Trnavskej univerzity v roku 1777

Narodil sa v roku 1717 a zomrel v Trnave 16. 12. 1785. Zemiansky rod, z ktorého J. J. Zelenai pochádzal, mal majetky v Nitrianskej a Trenčianskej stolici. Na rozširovaní majetkov sa podieľal najmä starý otec Ján Zelenai, keď majetky dostal za zásluhy ako vojenský veliteľ v čase protitureckých vojen. J. J. Zelenai študoval právo v Bratislave a vo Viedni. Od roku 1747 pôsobil ako vysokoškolský pedagóg. Na Trnavskej univerzite prednášal domáce (uhorské) trestné právo v rokoch 1759 – 1777. Vedením katedry domáceho práva bol poverený v roku 1759 a viac období bol dekanom právnickej fakulty (1662/63, 1768/69, 1772/73, 1774/76) a napokon bol zvolený za rektora univerzity pre rok 1776/1777. Po presídlení univerzity pôsobil krátko aj v Budíne. Zvyšok života prežil na dôchodku v Trnave, kde je aj pochovaný. Hlásil sa k slovenskej národnosti. V roku 1771 zástupcovia oravských poddanských obcí požiadali J. J. Zelenaia, profesora práva na Trnavskej univerzite, o skoncipovanie žiadosti kráľovskému dvoru, aby sa spravodlivo doriešil spor o urbársky kontrakt uzavretý medzi týmito obcami a oravským komposesorátom. Známe sú ním navrhnuté a tlačou vydané tézy z domáceho uhorského práva obhajované na Trnavskej univerzite v rokoch 1769 – 1777, slávnostné prejavy pri príležitosti sv. Iva, uctievaného ako patróna právnikov. Najnovší výskum, ktorí vykonali v posledných rokoch maďarskí kolegovia Käfer István a Kovács Eszter s úmyslom kompletizovať údaje o tlačiach vydaných akademickou tlačiarňou Trnavskej univerzity v rokoch 1648 – 1777, nepotvrdil autorstvo J. J. Zelenaia v súvislosti s publikáciami, ktoré doteraz uvádzali naše i maďarské lexikóny, to však nevyvracia možnosť, že jeho práce mohli zostať v rukopisoch.

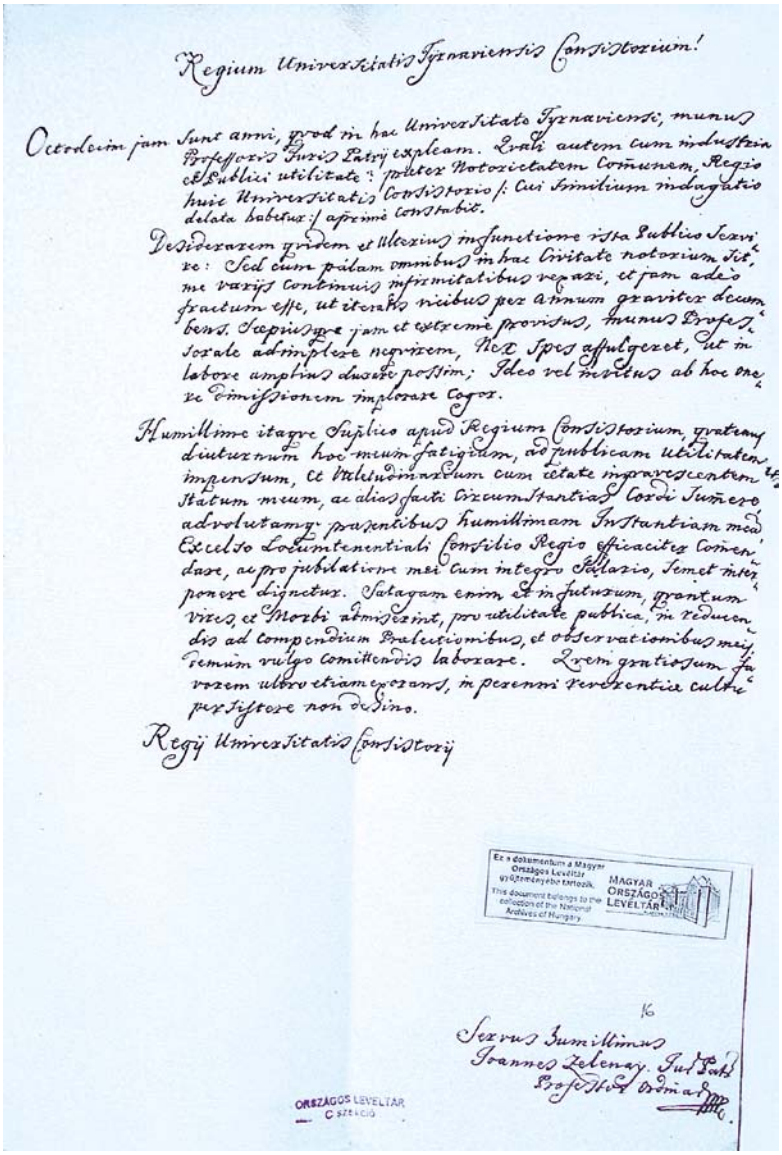
Regium Universitatis Tyrnaviensis Consistorium!

Octodecim jam sunt anni, quod in hac Universitate Tyrnaviensi, munus Professoris Juris Patrij explicam. Erata autem cum industria et Publici utilitate: praeter Notoriietatem Comunem, Regio huic Universitatis Consistorio, cui similium indagatio delata habetur, aprime constabit.

Desiderarem quidem et Ulterius in functione ista Publico Servire: Sed cum palam omnibus in hac Civitate notorium sit, me variis continuis infirmitatibus repasi, et jam adeo fractum esse, ut iterato vicibus per annum gravitor decumbens. Sapius quoque jam et extreme provisus, munus Professorale adimplere nequirem, Nec Spes affulgeret, ut in labore amplius durare possim; Ideo vel mestus ab hac onere Dimissionem implorare cogor.

Humillime itaque Suplico apud Regium Consistorium, gratam diuturnum hoc meum fatigidum, ad publicam utilitatem impensum, et Valetudinarium cum aetate ingravescentem Statum meum, ac alias facti Circumstantias Cordi Suae Nobilitati advolutamque praesentibus humillimam Instantiam meam Excelso Locumtenentiali Consilio Regio efficaciter Commendare, ac pro jubilatione mea cum integro Stipendio, Semet interponere dignetur. Satagam enim et in futurum, quantum vires et Morbi admiserint, pro utilitate publica, in reducendis ad compendium Praelectionibus, et observationibus meis, remum vulgo Comitiorum laborare. Quem gratiosum favorem ultro etiam expectans, in perenni reverentia cultu perstitore non desino.

Regij Universitatis Consistorij

Ez a dokumentum a Magyar Országos Levéltár gyűjteményéhez tartozik. This document belongs to the collection of the National Archives of Hungary. MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR

16

Servus humillimus
Joannes Zelenay. Jur. Pat.
Professor ordinar.

ORSZÁGOS LEVÉLTÁR C szekció

J. J. Zelenai žiada Konzistórium Trnavskej univerzity o penzionovanie. Na univerzite prednášal 18 rokov domáce právo a bol aj inak verejne prospešný.

Alžbeta Hološová
Ústav dejín TU

Archív: MOL Budapest, Miestodržiteľská rada C 67, Oddelenie pre verejné školstvo 1773 – 1848, 91. d., Collegium Tyrnaviense 1777, F. 15

Vízia UPeCe v posolstve sv. Cyrila a sv. Metoda

Príchod sv. Cyrila a sv. Metoda na Veľkú Moravu je fundamentálnym bodom pre dnešnú kultúrnu, historickú, spoločenskú, politickú a náboženskú situáciu Slovenska. Je to taký dôležitý bod pre jestvovanie všetkých Slovanov a osobitne Slovenska a Slovákov ako pre židov skúsenosť prechodu cez Červené more a pre kresťanov stretnutie sa so zmŕtvychvstalým Kristom. V rokoch 863 – 885 po Kristovi sa udiala misia svätých solúnskych bratov na našom území, ktorá bola po mnohých stránkach veľmi úspešná. Prijali ju jednoduchí ľudia, svetské aj cirkevné autority. Univerzitné Pastoračné centrum sv. Stanislava Kostku v Trnave (UPeCe), keďže vo svojej podstate sprostredkúva misiu šírenia viery, nemôže nevychádzať a nerozvíjať dedičstvo svätých solúnskych bratov. Skúsme si predstaviť život na území dnešného Slovenska v 9. storočí po Kristovi. Európa bola v tom čase, okrem vyčerpanosti po sťahovaní sa národov, keď populácia a kultúra boli v troskách, v turbulencii mocenských, politických a náboženských záujmov všetkých jej zúčastnených hráčov. Rozdelenie Svätej Franskej ríše, boj o moc medzi Franskou ríšou a Veľkou Moravou, karierizmus medzi írskymi, škótskymi, nemeckými a talianskymi kresťanskými misionármi so svojím nie celkom zrozumiteľným posolstvom evanjelia pre ľud, politické kresťanstvo a pohanský synkretizmus slovanských kniežat Mojmíra, Rastislava, Pribinu, Koceľa a Svätopluka spôsobovali dostatočne nevhodný základ pre rozvinutie kresťanstva na našom území. Hoci v roku 829 postavil a posvätil prvý kostol v Nitre biskup Adalrám na pozvanie Pribinu, ktorý je prvý v celej strednej a východnej Európe, predsa sa cíti potreba povolať nových misionárov, ktorí začnú a dovŕšia svoje dielo dokonalejšie. Poslaním UPeCe je podobne hľadať také formy novej evanjelizácie, ktorá bude zrozumiteľná svetu mladých.

Misijná činnosť kňazov „z Vlách, Grécka i Nemiec“ napriek dobre mysleným snahám sa nepriblížila k „srdcu a hlave“ nášho ľudu najmä pre jazykové neporozumenie. Preto Rastislav predložil svoju historickú a prorockú žiadosť najprv pápežovi Mikulášovi I. do Ríma, potom roku 861 cisárovi Michalovi III. do Konštantínopolu. Svoju prosbu začal tým, že náš ľud „pohanstva sa odvrhol“. Potom pokračoval: „Nemáme učiteľa takého, čo by nám v našej reči pravú vieru kresťanskú vysvetlil.“ Podľa *Života Metodovho:* „My Slovieni sme prostý ľud a nemáme, kto by nás naučil pravdu a vysvetlil nám zmysel.“ Napokon zaznela prosba: „Dobrý vladár, pošli nám takého muža, ktorý by nás upravil k všetkej spravodlivosti... Pošli nám teda biskupa a učiteľa takého...“ V učených kruhoch je a bude prebiehať polemika o dominantnosti cyrilo-metodskej tradície v našej kultúre. Historicky je však presvedčivý ten fakt, že všetci aktéri vplyvu v 9. storočí na Veľkej Morave mali zištné, egoistické a mocenské dôvody a pohnútky pre svoje pôsobenie. Sv. Cyril a sv. Metod však opustili svoj národ, svoje úctyhodne spoločenské a cirkevné postavenie iba v mene viery, evanjelizácie a všeobecného misionárskeho povolania, ktoré dal Kristus všetkým svojim učeníkom. Prišli k našim predkom a osobným, svätým životom svedčili o pravde. UPeCe má ambíciu podopierať, dopĺňať a prehlbovať formáciu študentov, ktorú im poskytuje univerzita na ľudskom, duchovnom, kultúrnom a spoločenskom poli. Vo svojich aktivitách chce svedčiť o viere, nádeji a láske, ktoré boli podstatným motorom v živote svätcov zo Solúna a musí byť hlavným dôvodom existencie UPeCe.

Skôr ako solúnski bratia prišli, najprv sa pripravili. Keď ich vítal Pribina a náš ľud, už mali v rukách slovienské písmo, preložené evanjeliá v tejto reči a Proglas – oslavnú báseň na evanjelium v jazyku Slovienov. Postupne preložili celé Sv. písmo, liturgické knihy a napísali ďalšie literárne skvosty. Hoci táto misia bola spochybňovaná, napádaná a pošliapaná, ako píše Michal Lacko *„solúnskych bratov oprávnene považujeme za ‚apoštolov Slova-*

nov', ,otcov vlasti' i za zakladateľov slovanskej i slovenskej kultúry a štátnosti". Za svoju odmenu si svätí bratia vypýtali, ako to už urobili po úspešnej misii u Kozárov, od mocných toho sveta zajatcov, aby im následne darovali slobodu. Na konci Metodovho života v roku 885 nachádzalo sa vo Vysokom slovanskom učilišti, ktoré sám založil, okolo 200 žiakov – kultúrna a intelektuálna elita Slovienov. V UPeCe má fungovať báza vybraných koordinátorov a animátorov, ktorí majú byť špeciálne pripravení, aby moderovali rôzne spoločenstvá, v ktorých sa uskutočňuje formácia a rast mladého človeka. V našom centre je podstatná atmosféra priateľstva, prijatia a povzbudenia. Má pomáhať mladému človeku nachádzať a odstraňovať akékoľvek formy neslobody a závislosti.
Keďže UPeCe pôsobí eminentne na pôde Trnavskej univerzity, ktorá je dedičkou slávnej Pazmaňovskej ustanovizne, a tiež vzhľadom na to, že je úzko zviazaná s činnosťou jezuitov a práve im je diecéznym biskupom zverené vedenie UPeCe, chcel by som na záver upriamiť pozornosť na jedného muža. Jezuita, vzdelanec, absolvent a profesor na Trnavskej univerzite Samuel Timon (1675 – 1736) je považovaný za zakladateľa modernej uhorskej historiografie (dejepisu). V rokoch 1696 – 1699 a 1704 – 1707 študoval a v rokoch 1699 – 1718 vyučoval na Trnavskej univerzite postupne ako magister, prefekt, profesor a dekan. Vo svojom hlavnom diele: *Imago antiquae Hungariae* (Obraz starého Uhorska, 1733) zaoberá sa dejinami Panónie do príchodu Maďarov a v *Imago novae Hungariae* (Obraz nového Uhorska, 1734) podáva dobový opis Uhorska podľa jednotlivých žúp. Tieto dve diela vychádzali spolu v mnohých vydaniach a boli vtedy rešpektovanou učebnicou dejepisu a zemepisu. Pre národné obrodenie Slovákov mali veľký, hoci dodnes oficiálne nedocenený význam. Značnú pozornosť venoval Timon v týchto dielach dejinám Veľkej Moravy, Svätoplukovi, Pribinovi a vierozvestom sv. Cyrilovi a sv. Metodovi, dokazovaním autochtónnosti a starobylosti Slovákov položil základy prvej koncepcie slovenských dejín. Kriticky prehodnotil staré stredoveké kroniky a legendy a na základe pramenného výskumu formuloval novú koncepciu dejín Uhorska, ktorá mala veľký vplyv na neskorších dejepiscov Uhorska i slovenských historikov.

Nech nás naše dejiny, v mnohom ohľade také slávne, povzbudia hľadať naše osobné korene, dary a talenty, ktoré nám daroval náš Stvoriteľ, aby sme žili to poslanie, ktoré je hodné vyslancov Božích. Toto je vízia UPeCe.

P. Branislav Beniač SJ

Použitá literatúra:
KOREC, Ján Chryzostom: *Cirkev v dejinách Slovenska.* Bratislava: Lúč, 1994.
MULÍK P.: *Ideologické interpretácie cyrilo-metodskej tradície v slovenských dejinách,* in: *Slavica Slovaca* 44. Bratislava: Matica slovenská, 2009.
LACKO, M.: Svätí Cyril a Metod. Trnava: Dobrá kniha, 2011.

UPeCe – Univerzitné pastoračné centrum svätého Stanislava Kostku v Trnave
e-mail: upece.tt@gmail.com, www.upece.sk
mobil: 0949 481 323, 0908 281 588 (p.braňo)
IČO: **37851195,** B.ú.: **6628571009/1111**

Pravidelné akcie v týždni:

SV. OMŠE:

streda a nedeľa o 19.30
v jezuitskom kostole
štvrtok o 11.30
– na Hornopotočnej 23
piatok o 19.00 – po anglicky
– na Františkánskej 34
po skončení sv. omše – FILM
pred sv. omšami sa vždy spovedá

ADORÁCIA
v stredu pred sv. omšou
18.30 – 19.15

AGAPÉ
v stredu po sv. omši

SLUŽBA UCHA
(rozhovor, duchovné sprevádzanie, sv. spoveď...)
na Františkánskej 34
utorok 15.00 – 17.00
štvrtok 15.00 – 18.00

Príprava na prijatie sviatosti
Krst, Eucharistia, Birmovka, Manželstvo

BASKETBAL, FUTBAL, VOLEJBAL
pravidelne cez týždeň v Mariánskej sále